

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 6

SAYI : 63

MART 1967

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Milletlerarası tip - mukavelelerde ortak standarlara doğru	3
Turuncılık meyvalarının milletlerarası satışında genel şartlar	4 - 6
Portreler	7
TSE haberleri	8 - 11
Resmi Gazete'den standard haberleri	12
Türk standardlarının uygulanması hakkında tüzük ve uygulanması	13
Beton bordür taşları standarı	14-15
Soğuk çekilmiş som alüminyum tel standarı	16-17
Şili Millî Teknolojik Araştırma ve Standardlar Enstitüsü	19
Standard dünyasından haberler	21-23
Codex Alimentarius nedir ?	25-26
Plânlama	27
Summary of Contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Mart 1967 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

Milletlerarası Standardların önemi her gün artmaktadır. Milletlerarası çeşitli kuruluşların bu konudaki yardımları da büyük olmaktadır. Basyazarımız Faruk A. Sünter'in bu konudaki önemli bir yazısını okuyucularımıza sunuyoruz. Tip mukaveleler üzerinde duran bu yazı, önemli bir gelişmeye degniştir.

Bu yazı ile yakından ilgili bulunan ECE'nin 312 sayılı belgesini de okuyucularımıza tam olarak veriyoruz.

Türk Standardlarının uygulanması Hakkında Tüzük'ün geçen sayıdan artan son maddelerini bu sayımızda veriyoruz. Tüzük'ü yorumlayan bir yazıyı da bu sayımıza koymuş bulunuyoruz.

STACO'nun Berlin'de yapılan 15. toplantı ile ilgili haber ve fotoğrafları, dünyada ilk kez STANDARD'in yayılmakta olduğunu özellikle belirtmek istiyoruz.

Codex Alimentarius'u tanıtan ve nasıl çalıştığını gösteren yazidan da okurlarımızın yararlanacağını umuyoruz.

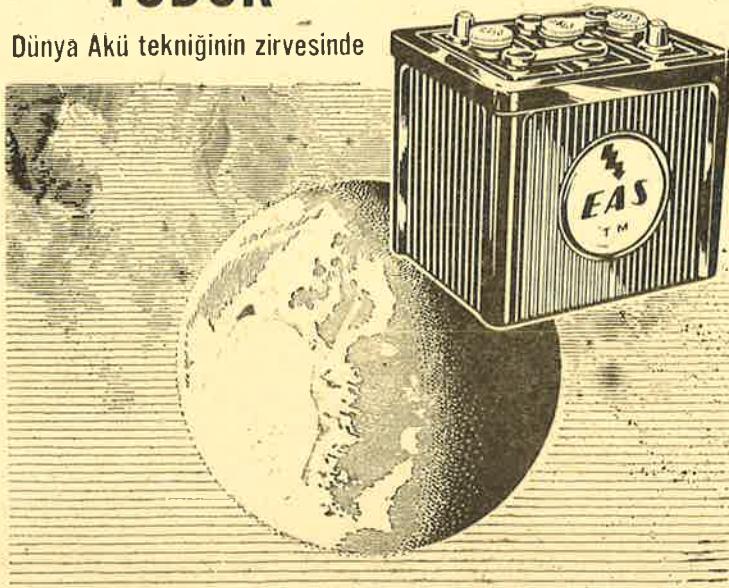
TSE Teknik Kurulu Mart ayı içinde iki kez toplanmış ve yeniden (29) standard tasarısını Türk Standardı olarak kabul etmiş, ayrıca (1) Standardın da gözden geçirilen şeklini onaylamıştır.

STANDARD

EAS TUDOR

Dünya Akü teknünün zirvesinde

Akümülatörlerini yapmak için mutlaka : Üstün teknije, ilme ve tecrübe ihtiyaç vardır. Sizi yanıtabilecek her türlü taklitlerinden sakınmanız manfaatınızı sağlar

EAS - TUDOR

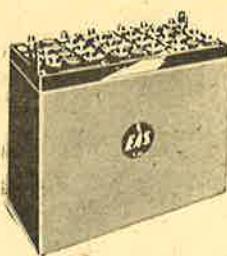
Akülerİ İngiliz OLDHAM ve İSVEÇ - TUDOR firmalarının patentleri ile imal edilmekte olup üstün bilgi, ve çok ileri teknigin eseridir.

EAS - TUDOR

Akülerİ % 100 Türk sermaye ve emeğiñin mahsüldür
HAKIKİ DRY CHARGE YALNIZ EAS da BULUNUR

KİME SORARSANIZ SORUN
HERKES SİZE YİNE

EAS
DİYECEKTİR

AKÜ İMALAT ÇEŞİTLERİMİZ:
STARTER Her kapasitede 1 yıl garanti
TRAKSİYONER Kaldırıçalar İçin 3 yıl garanti
STAŞYONER Telefon ve sobit lesler İçin
5 yıl garanti

EAS EBONİT ve AKÜMÜLATÖR SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ Yakacık - Kartal Tel : 53 36 53 - 53 36 54

REKLAMCI UK

Standard — 29

MİLLETLERARASI TİP — MUKAVELELERDE ORTAK STANDARDLARA DOĞRU

Faruk A. SÜNTER

Milletlerarası Standardların gittikçe önem kazandığı bilinmektedir. Bu konuda Avrupa Ekonomik Komisyonu (E. C. E. — Cenevre), İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâti (O. E. C. D. — Paris) Avrupa çapında; Gıda ve Tarım Teşkilâti (F. A. O.) ile Dünya Sağlık Teşkilâti (W. H. O.)nın ortaklaşa kurdukları Codex Alimentarius Komisyonu (Roma) Dünya çapında olmak üzere ortak standardlar hazırlamaktadır. O. E. C. D.'nin çalışmalarından yalnız Batı Avrupa'da faydalananmasına karşılık, E. C. E. anlaşmaları Batı ve Doğu Avrupa'yı da kapsamakta, Ortak Pazar Standardları da daha çok Cenevre'ye dayanmaktadır. Aslında O. E. C. D. de standard esaslarını daha çok Cenevre'den aldığına göre, burada yapılan çalışmalar, doğu ve batı bir arada olmak üzere Avrupa'nın tümünü kapsayan standardların kaynağını teşkil etmektedir. Hattâ, Cenevre'nin Roma ile yakın işbirliği ve denizası-ri ülkelerin Cenevre ve Paris toplantılarına son zamanda katılmaya başlamış bulunduları gözönüne tutulursa, Cenevre'de kararlaştırılan ortak standard kurallarının bütün Dünya için birer temel nitelğini taşıdığı kolayca anlaşılr.

Milletlerarası ticaretin gün geçtikçe ortak standardlara uygun olarak yapılması zorunlu-ğu karşısında, iğili ülkelerin, bir olup-bittiye kurban gitmemeleri için daha bu işler başlarken büyük bir önem vererek konuya sarılmış-ri, gelişmelerin her safhasında millî hak ve menfaatlerini gözetmeleri gereğine bu sütunlarda sürekli olarak değişimisti. Her geçen gün bu endişemizin ne kadar yerinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Malların kalitelerini belirten ortak standardlar, bu yılbaşından beri Ortak Pazar'da mecburi olarak yürürlüğe konulmuş ve Ortak Pazar Ülkeleri, bunlara uygun olmayan mal-ları gümrüklerinden içeri almamaya başlamışlardır.

O. E. C. D. Ülkelerinden ortak standard-ları kabul edenlerin durumları da birkaç yıldan beri yukarıdaki gibidir. Codex Alimentarius, çalışmalarına sonradan başladığı için heniüz bu duruma gelmemekle beraber, yakında onun ortak standardları da Dünya çapında aynı etkileri gösterecektir.

Yukarıdan beri belirtilen durumdan anlaşıyor ki, yapılan milletlerarası ve bilateral ticaret anlaşmaları ile kazanılan pazarlar, şayet standard alanında ortak kurallara erişile-

memiş ise, kâğıt üzerinde kalacak, karşılık tâ- vizler tek taraflı verileceği gibi memleket ihracatı da fiiliyatta gerçekleşmeyecektir.

Mal ve madde standardları konusundaki bu gelişmelere paralel olarak şimdi, Avrupa Ekonomik Komisyonu bir adım daha ileri gitmiş ve Doğu Blokunu da kapsam içine almak amacıyla «Eksperler Grubu»nu, çalışmaları 1957 de başlayan, fakat sonuçlanamayan «Ti- carî Mukavelelerin Ortak Genel Şartlara Bağ- lanması» konusunu da ortak bir standard ha- line getirmekle görevlendirmiştir.

Şimdilik turuçgiller, kabuklu meyvalar ve bunların içleri üzerinde çalışmalar ilerlemektedir. Hattâ turuncgillerde, yakında yürürlüğe girecek olan esaslar son şeklini almış bulunuyor (1). Ticarî mukavelelerin, ortak standartlara dayanan «Tip Mukavele» ler haline gelmesiyle, ortak standardların uygulanması işi, daha kesin bir duruma girecektir. Alıcı ve satıcının, ithalâtçı ve ihracatçı ülke şartlarını bağdaştırmak üzere özel bir takım görevleri de yüklenmelerini öngören bu şartlar, ticaretle uğraşanlara bir takım yeni külfetler yüklemekle beraber, şüphesiz ki, Dünya ticaretini daha sağlam temellere oturtacağı için büyük faydalardan sağlayacaktır. Şu kadar ki, bu şartlar içe- risinde yer alan «arbitraj (tahkim)» işleri, standarttan beklenen tabii faydalari azaltacak gibi görünüyor da, bu noktanın sakincaları, düzenli bir uygulama ile belki bugünküne kıyasla büyük ölçüde ortadan kalkacaktır.

Bu bakımdan, ortak standardların hazırlanmasında başından itibaren çalışmalarla katılmak ne kadar gerekli ise, «Tip-Mukavele» hazırlama konusunda da -Özellikle memleketimizi ilgilendiren ihracat maddeleri için olanlar- da o derece ilgili bulunmak şarttır.

Türk Standardları Enstitüsü, son gelişmeleri bu açıdan inceleyip, konuyu önemi derece- sine ele almış bulunmakta ve Cenevre'de son yapılan toplantıda, memleketimiz ihracatında büyük yer tutan kabuklu ve iç fındıklar başta olmak üzere, bütün bu çeşit ürünler üzerindeki çalışmaların milletlerarası raportürlüğü -büyük külfet ve fedakârlıklar gerektirmesine rağmen- Almanya ile birlikte görev olarak üstüne almış bulunmaktadır.

Bu görevinde de başarıya ulaşması için bütün ilgili çevrelerimizin TSE'ye ellerinden gelen yardımını esirgemeyeceklerine inanıyoruz.

(1) Turuncgillerin milletlerarası genel satış şartları ile ilgili 312 numaralı E.C.E. dokümanına, bu sayımızın 4, 5 ve 6. sayfalarında yer veriyoruz.

Turunçgil Meyvalarının Milletlerarası Satışında Genel Şartlar

13-16 SHUBAT 1967 TARİHLERİNDE CENEVRE'DE TOPLANAN (E.C.E. ZİRAAT PROBLEMLERİ ÇALIŞMA GRUBU) NUN GÜNDEMİNDE YER ALAN EN ÖNEMLİ KONU, TURUNÇGİLLERİN MİLLETLERARASI SATIŞ ŞARTLARINI BELİRTEREN 312 NUMARALI DOKÜMAN OLMIŞTUR.

OKUYUCULARIMIZIN HATIRLA YACAKLARI GİBİ STANDARD, GEÇEN SAYISINDAKİ VAADİNİ YERİNE GETİREREK BU DOKÜMANA, İHRACATIMIZ YÖNÜNDEN BÜYÜK ÖNEMİ DOLAYISIYLA SAYFALARINDA YER VERMEKTEDİR.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER AVRUPA EKONOMİK KOMİSYONU (E.C.E.) TARAFINDAN HAZIRLANAN 312 NUMARALI DOKÜMAN

I. Alıcı ve satıcının mukavelelerini hazırlarken aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmaları gereklidir :

Paragraf 4.1 Fiatlar

- » 7.2 Taşımada kullanılacak ekipman ve alınacak tedbirler
- » 7.3 Dona karşı alınacak tedbirler
- » 8.3 Genel şartların dışındaki satış şartları ile ilgili rizikonun geçiş zamanı
- » 9.3 Teslim müddeti
- » 9.5 Malin tesliminde alıcı yüzünden vukubulacak gecikme halinde meyvaların yeniden nakli için konacak ilâve müddet
Yeniden nakil sırasında alıcının ödeyeceği tazminat miktarı
- » 10.1 Ödeme şekil ve şartları
- » 11.3 Formalitelerin tamamlanması için kabul olunan müddet
- » 13.4 Devam eden mucip sebepler doğayısıyla taraflardan birinin feshe hak kazanması halinde, telâfi için tanınacak müddet
- » 14 Arbitraj

II. Taraflar aşağıdaki hususlarda alternatif hal şekillerinden birini seçebilirler :

Paragraf 5.1 Mukavelede yazılı miktarların takribî olarak belirtilmiş bulunması halinde yükleme marmızaki farklılıklar.

- » 6.1 Kalite spesifikasyonları
- » 7.2 (Deniz ticaretinde) Geminin veya gemi tipinin seçilmesi mükellefiyetinden sarfî nazar edilmesi
- » 8.1 Satış şartı

- » 8.2 Rizikonun geçisi ile ilgili hükümlerdeki farklılıklar
- » 9.4 Malin tesliminde satıcı yüzünden vukubulacak gecikme halinde tazminat ödemesi için gerekli ilâve müddet ve ödenecek tazminatın miktarı
Teslim mükellefiyetinin yerine getirilememesinden doğacak zararların tesbiti ve bunların da tazminata ilâve edilip edilmeyeceği hususu
- » 9.6 Malların teslimindeki gecikmenin alıcı yüzünden vukubulması ve durumun malların toplanmasından önce satıcıya bildirilmemiş bulunması halinde teslim için ilâve müddet ve paragraf 11.4'te belirtilen tolerans marjlarındaki artma miktarı
- » 9.7 Paragraf 9.5 ve 9.6'da belirtilen ilâve müddet zarfında mukaveledeki vecibelerin yerine getirilememesi halinde fesih tazminatı
- » 11.2 Kontrolün, nihai kontrol sayılıp sayılmayaceği hususu
- » 11.4 Ağırlık kaybı ve çürük nisbeti hakkında anlaşma yoksa, bu yüzdeğerin arbitraj yoluyla tesbit edileceği miktarlar
Taraflarca tesbit edilen yüzde hatalı mal miktarı aşıldığında takdirde meyvaların iadesi hususu
Mukaveleden doğan vecibelerin devri

Not : Taraflar, yukarıda paragraf 1.1 de belirtildiği gibi «Genel Şartlar» in ihtiyarî olduğunu gözden irak bulundurmamalıdır. Bu şartlar, millî esaslarla göre mecbûrî kılınmaları hali hariç ancak atîf yapıldığı takdirde hükmü ifade ederler.

Bundan başka, «Genel Şartlar» içeresine konan hususlar millî kanun ve nizamnamelere aykırı olarak özel mukavelelere konamaz.

TURUNÇGİL MEYVALARININ MİLLETLERARASI SATIŞINDA GENEL ŞARTLAR (*)

1. GENEL ŞARTLARIN KAPSAMI :

1.1 Burada belirtilen genel şartlar, alıcı ve satıcı tarafından mukaveleye dercedilen hususların dışında ve bu şartlara kesinlikle atıfta bulunulduğu hallerde uygulanır.

2. MUKAVELENİN YAPILMASI :

2.1 Alım veya satım yönünden bir kesin teklif söz konusu ise, teklif yapılan tarafın kabulünü, teklif sahibine ulaştırılmış olduğu farzolunur. Bu kabul, teklif sahibine, onun tesbit edeceğİ müddet zarfında, şayet böyle bir müddet tesbit edilmemiş ise münasip bu müddet içinde bildirilmelidir. Taraflar bu hususu mukaveleye dercedebilirler.

2.2 «Kesin teklif» olarak belirtilmeyen herhangi bir teklifi bağlayıcı niteliği yoktur.

2.3 Bağlayıcı niteliği olmayan bir teklif söz konusu ise, mukavele, teklif sahibinin teyidi, kabul edene ulaşınca yapılmış addolunur.

2.4 Yukarıdaki 2.1 ve 2.3 paragraflarında sözü edilen kabul ve teyid hususları mektupla, tarafların gerekli göreceleri hallerde taahhütlü olarak, telgraf, söz, telefon veya teleksle ve derhal gereklirse taahhütlü olarak teyid edilmek üzere mektupla, telgrafla yapılabilir.

2.5 Taraflar, şekli akit yapmayı uygun görmüşlerse, mukavele, tarafların imzasından sonra hükmü ifade eder.

2.6 Teklif, kabul ve imza formaliteleri taraflarca yerine getirebileceği gibi, kanunî temsilci veya ajanları tarafından da ifa edilebilir.

2.7 Mukavelenin imzasından sonra, mukaveleye aykırı bütün yazılı veya sözlü ön görüşmeler hükmüsüz addedilir.

2.8 Yukarıdaki 2.1 ve 2.7 paragraflarında belirtilen hususlar, mukavelede yapılacak değişiklikle re de aynen uygulanır.

3. LİSANSLAR :

3.1 Mukavele hükümlerini yerine getirebilmek için, alıcı ve satıcı

(*) Subat ayında Cenevre'de yapılan E.C.E. Ziraat Problemleri Çalışma Grubu toplantısında, 312 Numaralı dokümanın bazı paragrafları değiştirilmiştir. Bu değişiklikleri Dergimizin 43. sayısının 21. sayfasında bulacaksınız.

ci yeterli süre içinde istenen bütün ithalât ve ihracat lisanslarına sahip olmalidırlar.

3.2 İstenen lisanslar yeterli süre içinde elde edilemediği takdirde veya elde edildikten sonra geri alındığında, lisanslara sahip olmakla mükellef bulunan taraf, diğer tarafı derhal telgrafla haberdar edecek ve paragraf 13'deki hükümlerden faydalanan yetkisi yoksa, mukaveledeki vecibelerini yerine getirmemiş sayılacaktır.

4. FİYATLAR :

4.1 Fiyatlar, ambalaj veya ağırlık birimi esasına göre, net veya brüt pour net olarak, tesbit edilen satış şartları gözönünde bulundurulmak suretiyle mukaveleye dercedilecektir.

4.2 Satıcının memleketinde veya malların menşei olan memlekette, mukavele hükümlerinin yerine getirilmesi için ödenecek bütün vergi, gümrük resmi v.s. gibi mükellefiyetler satıcıya aittir. Bu na karşılık, alıcının memleketindeki veya malların teslim mahallindeki mükellefiyetler ise alıcıya aittir.

5. YÜKLEMEDE MARJ :

5.1 Mukavelede miktar takribî olarak belirtilmişse, aksine hükmün bulunmadıkça satıcı, belirlilen miktardan en çok % 10 daha az ve en çok % 3 daha fazla yükleme marjına sahiptir.

6. ÜRÜNÜN KALİTESİ :

6.1 Mallar yükleme sırasında sağlam, kusursuz olacak ve taraflarca mukavelede belirtilecek diğer kalite standartlarına uyacaktır.

6.2 Satıcı, alıcı tarafından yeterli süre içinde dikkatî çekilmiş olmak şartıyla ithalâtçı memleket sağlık ve bitki sağlığı hükümlerine uyacaktır. Satıcı, alıcının istediği üzerine, malların ithalâtçı memleket sağlık ve bitki sağlığı şartlarına uygunluğunu belirten ve ihracatçı memleket yetkili mercilerince düzenlenecek bir sertifikayı taşıma belgelerine ekler.

7. TAŞIMA HAZIRIĞI VE TAŞIMA :

7.1 Taşıma hazırlığını veya taşımayı taahhüt eden taraf, malların korunması ve uygun taşıma ekipmanlarının kullanılması hususunda, taşımanın vukubulacağı şartları da gözönünde bulundurarak gerekli bütün tedbirleri alır.

7.2 Taraflar mukavelede alınacak gerekli tedbirleri ve seçilecek taşıma ekipmanlarını belirtir-

ler. Deniz ticaretinde taraflar, aksine hükm olmadıkça mali taşıyacak gemiyi veya gemi tipini tesbit ederler.

7.3 Taraflar eğer söz konusu mukavelede dona karşı alınacak tedbirleri belirtirler.

8. RİZİKONUN GEÇİŞİ :

8.1 Mukavelede satış şartı olarak belirtilmemişse mallar kara ticaretinde «seçilmiş taşıma aracında teslim (Free on the transport equipment chosen)» esasına göre, deniz ticaretinde FOB esasına göre satılmış addedilir.

8.2 Aksine hükm yoksa ve paragraf 9.5, 9.6 ve 11-4'teki durumlara bağlı olarak, rizikonun geçiş zamanı aşağıdaki esaslara göre tesbit edilir :

(a) «Seçilmiş taşıma aracına teslim» esasına göre yapılan satışlarda riziko, satıcının yüklemeyi ifa ettiği yerde, yükli taşıt taşıyanın sorumluluğu altına girdiği sırada; ve taşımanın taşıyıcı tarafından fiilen deruhe edildiği yerde, mallar tesbit edilen taşıta yüklendiği andan itibaren satıcıdan alıcıya geçer.

(b) FOB veya CIF satışlarda riziko, tesbit edilen yükleme limanında, mallar gemiye yüklenmek üzere teslim edildiği anda satıcıdan alıcıya geçer.

(c) FAS satışlarda riziko, mallar geminin bordasına yüklenmekten sonra satıcıdan alıcıya geçer.

(d) «Sınırda teslim (free frontier)» esasına göre yapılan satışlarda riziko, ihracatçı memleket sınırlarında ve gümrük formülitelerinin bitiminde satıcıdan alıcıya geçer.

(e) «İthalâtçı memleket sınırında teslim (free frontier country of import)» esasına göre yapılan satışlarda riziko, mallar ithalâtçı memleket gümrüğünde muayeneye hazır hale getirildiği sırada satıcıdan alıcıya geçer.

(f) «Serbest teslim (free delivered)» esasına göre yapılan satışlarda riziko, alıcının malları anlaşma ile kabul edilen yere sevki için yaptığı ilk talep üzerine satıcıdan alıcıya geçer.

8.3 Diğer bütün satış şartları ile birlikte, rizikonun geçiş zamanı da mukavelede belirtilir.

9. TESLİM :

9.1 Satıcı, malların sevk için hazırlanmaya başladığı tarihi veya yükleme tarihini duruma göre alıcıya bildirmekle mükellef olduğu gibi, 13. Maddede belirtilen önleyici mucip sebeplerden biri dolayısıyla vukua gelecek gecikmelerden de alıcıyı haberdar edecektir.

9.2 Taşımıayı satıcı deruhde ediyorsa, malların sevk tarihinden alıcıyı derhal haberdar etmelidir. FOB satışlarda alıcı, geminin yükleme limanına varış tarihini zamanında satıcıya bildirmekle mükkel leftir.

9.3 Teslim müddeti, taraflarca mukavelede belirtilir. Mukavelede teslim müddeti için bir kayıt yoksa, «sevk için derhal hazırlama» şartının varlığı kabul edilir.

9.4 Malin tesliminde satıcı yüzünden vukubulacak gecikmeler halinde, alıcıya ödenecek gecikme tazminatı için taraflar mukavelede ilâve bir müddet tesbit edebilirler. Bu tazminatın miktarı da mukavelede belirtilir. Satıcı, tesbit edilen teslim müddeti veya ilâve müddet içinde mukaveledeki vecibelerini yerine getiremez ise, normal müddet aşıldığı için veya ilâve müddet tesbit edilmiş ise bu müddet aşıldığı için alıcı mukaveleyi feshe hak kazanır ve doğacak zararlarının giderilmesini satıcıdan talep edilir. Teslim edilemekten doğacak zararlar mukavelede tayin edilebilir. Aksine hükm yoksa, bu zararın telâfisi için ödenecek meblâg, tazminata ilâve edilemeyebilir.

9.5 Taraflar mukavelede, malların tesliminde alıcı yüzünden gecikme vukubulduğu hallerde ve durum, meyvalar toplanmadan önce satıcıya bildirildiği takdirde, yeniden nakil için ilâve bir müddet tesbit edebilirler. Bu ilâve müddet bittiği halde meyvalar nakledilemezse, riziko satıcıdan alıcıya geçer. İlâve müddetten dolayı alıcı, satıcının zararlarını karşılar. Bu meblâğın tutarı mukaveleye dercedilebilir.

9.6 Taraflar mukavelede, malların tesliminde alıcı yüzünden vukubulacak gecikmelerde ve durum meyvaların toplanmasından önce satıcıya bildirilemediği takdirde, ağırlık kaybı bakımından müsaade edilen tolerans yüzdesi ve meyvaların varışında içinde bulunacağı şartları göz önünde bulundurarak bir ilâve müddet belirtebilirler. Böyle hallerde riziko, orijinal hareket

tarihinde veya tesbit edilen ilâve müddetin sonunda satıcıdan alıcıya geçer. Alıcı mukaveledeki normal müddetin veya tesbit edilen ilâve müddetin sonunda malları kabul etmezse, satıcı, mukavelede belirtilen bu husustaki tazminatı talep edebilir.

9.7 Yukarıdaki paragraf 9.5 ve 9.6'da belirtilen durumlarda alıcı ilâve müddet içinde mukaveledeki vecibelerini yerine getiremezse, satıcı mukaveleyi fesih hakkını elde eder ve alıcıdan zararlarının karşılınamasını talep edebilir. Mukavelede, bu meblâg tesbit edilebilir.

10. ÖDEME :

10.1 Ödeme usûl ve şartları taraf olarak mukavelede belirtilir.

11. KABUL :

11.1 Mallar, ihracatçı memleket yetkili organlarına, kalite ve piyasaya arz yönünden yapılacak resmi kontrol tahtında sevk edilir.

11.2 Alıcı, isterse meyvaları sevketen önce satıcının huzurunda muayene edebilir. Taraflar anlaşmışlarsa, bu muayene nihaî adedilir.

11.3 Mallar, mukavelede belirtilen varış yerinde, satıcının da isterse hazır bulunabileceği şekilde, kabul sırasında ve mukaveledeki müddet şartları çerçevesinde bir muayeneye daha tâbi tutulabilir. Muayene ve kontrol işi, tarafsız bir kuruluşa da yaptırılabilir. Kabul formaliteleri için geçen zaman, satıcı veya kanunî temsilcisinin kusurları dışında herhangibir sebeple, mukavelede belirtilen müddeti tecavüz ederse, normal müddet içinde yapılan herhangi bir kısmî muayene, o partinin tümüne teşmil edilir. Kismî veya tam bir muayene yapılmamışsa, satış, mukaveleye uygun bir şekilde yapılmış farzolunur.

11.4 Taraflar, mukavelede, varış yerinde tesbit edilecek ağırlık kaybı ve çürük yüzdesi'nin aşılması halinde satıcı tarafından faktura fiyatı üzerinden zararların karşılınaması hususuna yer vermelidirler. Mukaveleye, yüzdeleri tecavüz eden payların, daha önce tesbit edilmemişse, arbitraj yolu ile tayin olunacağına dair bir hükmü de konulabilir.

Özel anlaşmalarla taraflar, kusurlu olarak piyasaya arzedilmiş meyvaların, mukavelede yazılı nisbetleri aşması halinde jade edilmeleri hususunu da tesbit edebilirler.

Bu paragrafta sözü edilen to-

lerans marjları, normal şartlar altında sevk edilecek normal meyvalara uygulanacak şekilde tesbit edilir.

12. MUKAVELE VECİBELE-RİNİN DEVİRİ :

12.1 Aksine hükm olmadıkça taraflardan biri, mukaveleden doğan vecibelerini hiçbir surette üçüncü bir şahsa devredemez.

13. MÜCBİR SEBEP TEŞKİL EDEN DURUMLAR :

13.1 Tarafların ihtiyacı dışında ortaya çıkan ve önlemek üzere gerekli bütün tedbirler alındığı halde ölenlemeyen ve sonuçlarından korunmanın mümkün olmadığı durumlar, mücbir sebep teşkil eder. Mücbir sebep, mukavele şartlarının kısmen veya tamamen yerine getirilmesini öner ve ancak, mukavele yapıldıktan sonra ortaya çıkarsa hükm ifade eder.

13.2 Paragraf 13.1'de tarifi yapılan herhangi bir mücbir sebeple karşılaşan taraf, durumu derhal telgrafla karşı tarafa bildirir. Bu haber verilmediği takdirde mücbir sebep dermeyan edilemez. Meğer ki, durum haberin iletilmesini dahi imkânsız hale koysun.

13.3 Paragraf 13.1'de tarif edilen durum ortaya çıkması, mukavele şartlarının yerine getirilmesi için gerekli süreyi, paragraf 13.4'teki haderi aşmamak kaydıyla ve bu durumun devamı müddete tekabül eden bir müddet için temdit eder. Durumun etkisi altında kalan taraf herhangi bir zarar ziyanı edemez.

13.4 Paragraf 13.1'de tarif edilen durumlar, mukavelede tesbit olunan müddetin dışına çıkyorsa taraflar mukaveleyi, zarar ziyan talep etmemeksin fesih hakkını elde ederler. Bu müddet her iki taraf için de aynı olabileceği gibi, alıcı ve satıcı için ayrı ayrı da olabilir. Müddetin her iki taraf için de aynı olmaması halinde, daha kısa müddet sonunda feshe hak kazanan taraf, karşı tarafı derhal telgrafla alacağı karardan haberdar etmelidir.

14. ARBITRAJ :

14.1 Mukaveleden veya mukavele ile ilgili olarak doğacak ihtiyaçlar, taraflarca anlaşma suretiyle ortadan kaldırılamazsa, yine tarafların tesbit edeceği hükümler çerçevesinde arbitraj yoluyla çözümlenecektir.

Standard Dünyasından

PORTRELER

Fahrettin ERGÜVENÇ

1920 yılında Çine'de doğmuştur. 1938'de İzmir Erkek Lisesi'ni bitirdikten sonra Sümerbank hesabına Almanya'nın Münich Yüksek Mühendis Okulu Elektrik Bölümü'nde okumuş ve buradan 1943 yılında mezun olmuştur.

Yurda döndükten sonra bir yıl Sivas Cimento Fabrikasında çalışan Ergüvenç Kırıkkale Barut Fabrikası'nda askerlik görevini yapmış, daha sonra sırası ile : T. Demir ve Celik Fab. Müessesesi Kuvvet Santrali Mühendisliği ve Müdürlüğü, ve aynı müessesenin Tevsi ve Montaj İşleri Müdürü görevlerinde bulunmuştur. 1958'de ise, halen bulunduğu Ankara Elektrik, Havagazı ve Otobüs İşletme Müessesesi, Genel Müdür Yardımcılığına getirilmiştir.

TSE'de, Elektrik Termostatları, Elektrik Vantilatörleri ve Elektrik Savaşları gibi standardların Teknik Komite raportörüğünü yapmış olan Fahrettin Ergüvenç, şimdi de elektrik ve havagazı ic tesisatı standard tasarıları üzerinde çalışmaktadır.

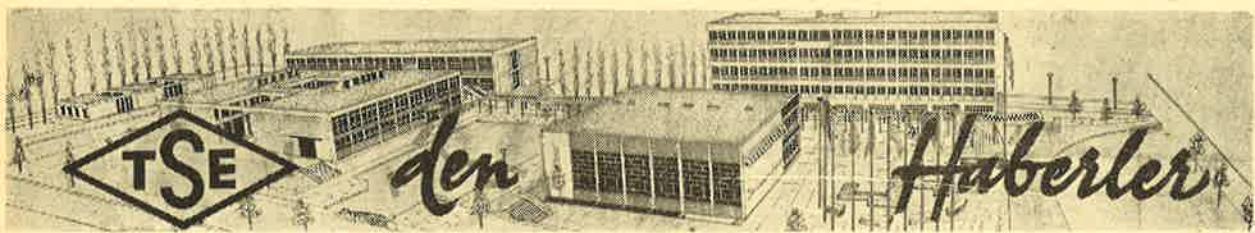

Coşkun HISIM

1928 yılında İstanbul'da doğmuştur. Orta öğrenimini Ankara'da tamamlandıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'ne girmiştir ve 1954'de İnşaat Yüksek Mühendisi olmuştur.

İlk görevini Karayolları Yol Etüd ve Proje Feri Heyeti'nde alan Coşkun Hisim, askerlik hizmetinden sonra Ankara İmar Ltd. Sti.'ne intisap etmiş, 1962'de İmar İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğü'nde çalışmaya başlamıştır. Halen İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğü'nde, Malzeme Dairesi Başkanıdır.

Coşkun Hisim, Türk Standardları Enstitüsü ile ilk ilişkilerini 1964 yılında kurmuştur. Bu tarihte TSE İnşaat Hazırlık Grubuna üye olmuş ve özellikle yapı malzemesi ile ilgili bazı standardların hazırlanmasında Teknik Komite raportörü veya üyesi olarak görev almıştır. TSE bünyesindeki bu çalışmalarına bugün de avnı ölçüde devam etmektedir.

TSE Teknik Kurulu Mart ayı toplantılarında 29 yeni standard daha kabul etti

« El Dokusu Türk Halıları » standardına da son şekli verildi

Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurulu, 1, 8 ve 29 Mart 1967 günleri yaptığı toplantılarında, gündeminde bulunan standard tasarılarını görüşmüştü ve bunlardan 25'ini, Türk Standardı olarak kabul etmiştir.

1 Mart 1967 tarihli ilk toplantıının oldukça yüklü olan gündeminin görüşülmesi çok gec saatlere kadar sürmüştü ve aşağıda adalarını sunduğumuz yeni standardlar, her biri hakkında Teknik Kurul Alt Komitesi'nin raporları okunduktan sonra kabul edilmiştir.

- Değişken Dirençli Parafudrlar
- Alternatif Akım Elektrik Saçacıkları
- Plastikler, Kahplanmış Fenol-Formaldehit Plastiklerinde Serbest Amonyak Aranması (ISO/R - 172)
- Maden Kömüründe Strambi Metodu ile Toplam Kükürt Tâyini (ISO/R - 159)
- Yapağıda Ticari Yıkama Randimani
- Kirli Yün Bağışalarından

Mevcut Temiz Yün Oranının Tâyini için «Core» Aleti ile Nüümune Alma

— Temiz Yün Miktarının «Core» Denemesi ile Tâyini (Kısa ve Uzun Elyaflı Hali Yünü)

— Tekstil Maddelerinin Nemliginin Tâyini ve Kondisyonlama

— Kirli ve Temiz Yün ile Diğer Hayvanlı Elyafta Nemlilik Tâyini ve Kondisyonlama

— Yün İpliklerinde Nemlilik Tâyini ve Kondisyonlama

— Yünlü veya Karışık Yünlü (Devamı 26. sayfada)

T. Mühendis ve Mimar Odaları ile TSE İşbirliği Geliştiriliyor

ODALAR VE TSE YETKİLİLERİ BU KONUDA ÖNEMLİ BİR TOPLANTI YAPTI

Dergimizi baskıya verirken 31 Mart Cuma günü saat 17.00'de Elektrik Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Gemi Makinaları İnsa Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Orman Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası yetkili temsilcileri ile TSE Yönetim Kurulu ve Hazırlık Grupları ileri gelenleri, Faruk A. Sünter'in başkanlığında önemli bir toplantı yaparak standard hazırlama, tasarılar için mütalâa verme konularında bugüne kadar yapılan yakın işbirliğini artıracak esasları tespit etmişler ve ayrıca TSE'nin çalışma programına alınacak konularda odalarla görüş birliğine varılması ve yeni kurulacak teknik komitelere seçilecek elemanları hususunda odaların yardımcı olmaları konusunda da işbirliği yapılmasında mutabık kalmışlardır. Bu mutabakat üzerine meydana getirilen çalışma grupları 3 Nisan'dan itibaren TSE'de faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Standard Eğitimi Ve Yerli Sanayimiz

Bu derginin okuyucuları, gerek resmî gerek özel sektör sanayi kuruluşlarımız bakımından, standard eğitiminin artık zorunlu bir hale geldiğine dair sık sık yaptığımız uyarımları yakından izlemektedirler.

Son olarak memnunlukla haber aldığımıza göre, Mudanya'da bulunan Türk Siemens A.S. Kablo Fabrikası, işçilerini ve teknik personelini, standardlaştırma yönünden sıkı bir eğitim programına tâbi tutmaya başlamıştır.

Hatırlanacağı gibi Türk Siemens Firması, memleketimizde ilk defa olmak üzere kablolarında TSE Garanti Markasını kullanma hususunda Türk Standardları Enstitüsü ile anlaşma yapmış bulunmaktadır.

Fabrika yöneticileri, teknik personele ve işçeye, uymak zorunda bulundukları TS 212 «Termoplastik ve Lâstik Yalıtınan Y - Kablolar» ve TS 38 «Yalıtlı İletkenlerin Yapısı» standardlarını eksiksiz öğretme yolunda dersler vermeye başlamışlardır. İlk olarak Dergimizin 61. sayısında yayınlanan ve TSE Başkanı Faruk A. Sünter tarafından yazılmış bulunan «Kalkınmada Eğitim ve Standard» adlı başyazı çozaltılarak fabrika personeline dağıtılmış ve dikkatle okunması istenmiştir.

Diğer taraftan, TSE Elektrik Lâboratuvarı sorumlusu Müfit Meriç, anlaşma gereğince mutad kontrolleri yapmak üzere Mart ayı içinde Mudanya'daki Türk Siemens Fabrikasına gitmiş ve hazırladığı raporu TSE'ye sunmuştur.

TSE' NİNDE ÜYESİ BULUNDUĞU TÜRK LOYDU GENEL KURULU TOPLANDI

Türk Loydu, 1967 yılı Genel Kurul toplantısını 24 - 25 Şubat günlerinde İstanbul'da yapmıştır.

Prof. Kemâl Kafalı'nın Başkanlığına çalışmaları başlayan Genel Kurul'da Türk Standardları Enstitüsü'nü, Doç. Dr. Turgut Kalpsüz temsil etmiştir. Türk Loydu Daimî Komitesi Başkanı Zeyyat Parlar, yaptığı konuşmada, Loydun geçen yıllık faaliyetleri arasında, teşis haline getirilme çalışmalarına geniş bir yer ayırmış ve bu çalışmalarla yardımlarını esirgemeyen

TSE Genel Kurulu 15 Mayıs'ta Toplanıyor

Türk Standardları Enstitüsü Yönetim Kurul'u, 1967 Genel Kurulu'nun 15 Mayıs 1967 Pazartesi günü toplanmasını kararlaştırmıştır. Genel Kurul'a üye bulunan kuruluşların büyük çoğunluğu temsilcilerinin adlarını Enstitüye bildirmiştir.

Genel Kurul'a üye bulunan kuruluşlar, TSE Organlar Yönetmeliği'ne göre temsilcilerini 3 yıl için tesbit etmektedirler. 132 sayılı TSE Kuruluş Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 22.11.1960 tarihinden beri yapılan ve VII. Genel Kurul'u teşkil edecek olan 1967 toplantı, aynı zamanda, 3 yıllık yeni bir dönemin de başlangıcını teşkil etmektedir.

ROBERT KOLEJ ÖĞRETMENLERİNDEN BİR GRUP TSE'YI ZİYARET ETTİ

Robert Kolej Kimya Bölümü öğretim üyelerinden Dr. A. Slotter ve Mrs. Slotter, Dr. Barstow, Dr. R. Rowland ve Mrs. Rowland ile Dr. Gürz Günay'dan kurulu bir heyet, 4 Mart 1967 günü Türk Standardları Enstitüsünü ziyaret etmiştir.

Ankara'da, konular ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlarda incelemeler yapan heyet, bu arada bir günlerini de Türk Standardları Enstitüsüne ayırmışlar ve ilk olarak Genel Sekreter Veliid Isfendiyar'ın Enstitü faaliyetler hakkında verdiği izahatı dinlemiştir.

Daha sonra TSE Lâboratuvarlarını da gezen heyet, özellikle Kimya ve Tekstil Lâboratuvarları ile ilgilenmiş, Müdür Yük. Müh. Argun Dağcıoğlu'nun uygulamalı olarak verdiği bilgileri dikkatle izlemiştir.

TSE'den ayrılrken grup adına Dr. Arden Slotter, izlenimlerini bir arkadaşımıza şu şekilde ifade etmiştir:

«Türk Standardları Enstitüsü, bizi her yönü ile etkiledi. Kurulsun, tezizat ve kadronun mükemmel olduğunu belirtmek isterim.

Bu haliyle TSE, Türkiye'de çok önemli görevler ifa edecek durumdadır. Gördüklerimiz bizi, gelecek yönünden ümitlendirmiştir.»

**Deri standardlarının gereği
gibi uygulanması isteniyor**

Önemli ihraç maddelerimizden olan yarı mamûl ve pikle derilerle ilgili Türk standardlarının gerek imalât ve gereksiz ihraç safhalarında tam anlamı ile uygulanması konusunda İzmir Ticaret Odası, vâki müracaatlar üzerine teşebbüse geçmiştir.

Türk Standardları Enstitüsünde hazırlanan ve daha sonra Bakanlar Kurulu tarafından mecburi yürürlüğe konmuş bulunan bu standardlar çeşitli yarı mamûl ve pikle derileri içine almak üzere 23 taneidir. (TS 156-177 ve TS 178)

Standardları mecburi yürürlüğe koyan 6/5105 ve 6/5106 sayılı Kararnameler 3/8/1965 tarihli Resmi Gazete'de ve buna ek 6/7189 sayılı Kararname de, 22/10/1966 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmış bulunmaktadır.

Yeni yayınlanan Türk Standardları

No. :	İsim	Fiyatı TL.
TS 291	Taşlama Taşları	33.—
TS 346	Celik Borular (Genel Maksatlar için (Dikisiz	16.—
TS 369	Dilimli Kalorifer Radvatörleri	9.—
TS 376	Törpüler	15.—
TS 381	Isı ve Basınca Dayanıklı Dikişsiz Celik Borular	8.—
TS 387	Kasaplık Kıl Oğlak	5.—
TS 422	Ev Tipi Gaz Tutuşturucusu	4.—

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Genel Kablo», «Alternatif Akım Kaynak Makinaları», «Yüksek Gerilim Deney Tekniği», «Elektrik Motorlarının Nominal Boyutları», «Ayırıcılar», «Yalıtkan Yağlar» ve «Zincir İzolatörlerin Askı Elemanları» standard tasarıları önumüzdeki günlerde mütalâaları alınmak üzere ilgili kuruluşlara göndereilecektir.
- ★ «Radyo ve Televizyon için Alıcı Anten Tesisleri» ile «Çelik Özü Alüminyum İletkenler» tasarılarının bütün hazırlıkları tamamlanarak Teknik Kurul'a sunulmuştur.

İNSAAT :

- ★ «Uçucu Külli Çimento» tasarısı Teknik Komitesi tarafından hazırlanarak Hazırlık Grubuna sunulmuştur. Tasarı incelendikten sonra mütalâa için ilgili yerlere göndereilecektir.
- ★ «Cimento Stabilize Kerpic Bloklar», «Ahşap Doğramalara ait Tablalı (Aynalı) ve Camlı Kapılar», «Tabii Yapı Taşları», «Odun Maden Direkleri» ve «Harman ve Fırın (Fabrika Tuglaları) tasarıları hakkında gelen mütalâalar derlendikten sonra bunlar, Hazırlık Grubunda değerlendirilmeye başlanacaktır.
- ★ «Kirdöküm Banyo ve Dus Tekneleri» (küvetleri) standard tasarısı Teknik Kurul gündeminde dir.

KİMYA :

- ★ «Süper Fosfat» ve «Trafik Yol Çizgileri Boyası» standard tasarıları teknik komiteleri tarafından tamamlanmış ve Hazırlık Grubunda incelenmeye başlanmıştır.
- ★ «Sentetik Deterjanlı» ve «Susuz Sodyum Karbonat ve Çamzasır Sodaşı» tasarıları yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Külçe Kalay» ve «Trebentin Esansı ve Odun dan Çıkarılan Trebentin Yağları» tasarıları ise Teknik Kurul'a sunulmuştur.

LABORATUVAR :

«Ayarlı Çözeltilerin Hazırlanması» ve «Standard Çözeltilerin Hazırlanması» tasarıları, Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır. Bu tasarılar, yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MADEN :

- ★ «Küresel Grafitli Dökme Demir» tasarısı hakkında, çeşitli çevrelerden toplanan mütalâalar, Hazırlık Grubunda incelenmekte ve tasarıda gerekli düzeltmeler yapılmaktadır.
- ★ Bütün hazırlıkları tamamlanan «Temper-Döküm» ve «Yaylık Çelik Lâmalar» tasarıları, Teknik Kurul Alt Komitesinde görüşülecektir.

MAKİNA :

- ★ «Beton Çelikleri», «Oto ve Traktör Makasları», «Fren Balataları», «Alaşimsız ve Az Alaşimsı Çelikler İçin Ark Kaynağı Elektrotları», «Su Filtreleri», «Konveyör Kayışları», «Düsey Milli Derin Kuyu Santrifüj Su Pompaları», «Havagazı Ocaklı, Fırınları ve Ocaklı Fırınları», «Patinaj Zincirleri», «İçten Yanmalı Motorların Soğutma Sistemlerinde Kullanılan Lâstik Hortumlar», «Isı Eşanjörleri», «Sıvı Gaz ve Buhar İçin Çelik Döküm Vanalar», «Demir ve Çelik Malzemenin Korozyona Karşı Fosfatlanması», «Havagazı Donanımında Kullanılan Musluklar», «Vidalı Boru Flansları», «Çelik Döküm Boru Flansları» ve «Buhar Kazanları Su Seviye Gösterge Camları» tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesine sunulmuştur.
- ★ «Tesviyeci Kesikleri», «Beyaz Yün Keceler», «Katı Yakıt Yakan Termosifonlar», «Ad, Numa ve İşaret Plâkaları» ve «Buhar Kazanları Emniyet Ventilleri» tasarıları Teknik Kurul gündeminde dir.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

«Akma sınırı en az 4000 kgf/cm² olan çıkışlı (Nervürlü) yuvarlak çelik çubukların betonarme yapılarda kullanılmasına dair kurallar», «Kâğıt Yapraklarının Genişliği», «İşleme Tabı Tutulmamış Yazı ve Baskı Kâğıdı Boyutlarının ve İmâl Yönlerinin Belirtilmesi» ve «Yazı Kâğıdı ve Bazı Basılı Kâğıtların hazır Formları» tasarıları Teknik Kurul'a sunulmuştur.

ZİRAAT :

«Kuru Kayısı», «Kuşyemi», «Kuru Bakla» ve «Fiğ» tasarıları Teknik Kurul'a sunulmuştur.

MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ YERLERE GÖNDERİLMİŞ BULUNAN STANDARD TASARILARI

İNSAAT :

Prese Kiremitler ve Çift Oluklu Mahye Ucucu Küller

MADEN :

Pirinc Levhalar,
Bakır Levhalar,
Ayarlı Demir Direkler

MAKİNA :

Boyunları Kaynaklı Boru Flansları,
Lâstikten basınçlı hava hortumları (Kompre sör Hortumları)
Kirdöküm Boru Flansları,

Salonlarda

Köy İşleri Bakanlığı YSE Genel Müdürlüğü I. Genel Kurul Toplantısı TSE'de Yapıldı

Köy İşleri Bakanlığı'na bağlı Yol, Su ve Elektrik İşyeri (YSE) Genel Müdürlüğü'nün I. Genel Kurul Toplantısı 6 - 11 Mart 1967 tarihleri arasında Türk Standardları Enstitüsü Konferans Salonunda yapılmıştır.

Memleketimizde, köy alt yapı hizmetlerinin dağınlığı ve aralarında bir koordinasyonun olmaması sebebiyle, hizmetlerin aksaması göz önünde bulundurularak 1965 yılında kurulan YSE Genel Müdürlüğü, 1,5 yıllık faaliyetlerinin gözden geçirildiği toplantıda, Genel Müdürlik Teşkilatı mensupları, 14 mintka amir; ve 67 ilden gelen YSE Müdürleri hazır bulunmuşlardır.

Başbakan Sayın Süleyman Demirel'in veciz bir konuşma ile açtığı Genel Kurul çalışmalarının başında, önce Köy İşleri Bakanı Sabit Osman Avcı konuşarak köylerimizin yol, su ve elektrik yönlerinden durumlarını ortaya koymuş, faaliyetlerin daha etkili bir şekilde yürütülebilmesi için alınacak tedbirleri açıklamış, bunu YSE Genel Müdürü Ekrem Ceyhun'un 1966 çalışmaları ve 1967 programı hakkındaki konuşması izlemiştir.

% 25'i yoldan, % 32'si içme su-

YSE Genel Kurulunda Başbakan konuşurken

yundan ve % 38'i elektrikten mahrum bulunan ve 22 milyon vatandaşımızın yaşadığı köylerimize bu hizmetleri götürecek olan YSE Teşkilatının 1,5 yıllık çalışmaları takdirde karşılanmış ve Genel Kurul toplantısı Köy İşleri Bakanı S. Osman Avcı ile Genel Müdür E. Ceyhun'un kapanış konuşmaları ile sona ermiştir.

Genel Kurulda Başkan ve Köy İşleri Bakanı saygı duruşunda

T. HALK BANKASI 29. GENEL KURULU TSE'DE TOPLANDI

Türkiye Halk Bankası A.Ş. nin 29. Hesap yılı Genel Kurulu 28 Mart 1967 günü Türk Standardları Enstitüsü Konferans salonunda toplanmıştır.

Seçkin davetilerin ve Banka Genel Kurul üyelerinin hazır bulundukları toplantı, Genel Müdür Halit Taşçıoğlu'nun bir konuşması ile açılmış, daha sonra faaliyet raporu okunmuştur.

Banka'nın özellikle küçük sanatları geliştirme yönünden izlediği kredi politikası ve yaptığı çalışmaların görüşüldüğü Genel Kurul aynı gün akşam olgun bir hava içinde sona ermiştir.

T.C. Resmi Gazete 'den Standard Haberleri

TÜRK STANDARDLARININ UYGULANMASI HAKKINDA TÜZÜK

— II — (*)

Madde 17 — 14 üncü maddenin (D) bendinde sözü geçen itirazlı beynanne veya tutanak, maldan alınan numunenin bir takımı ve varsa lâboratuvar raporuyla birlikte, en geç yirmi dört saat içinde, denetleyen tarafından Bilirkişi Kuruluna verilir.

Madde 18 — İhracatçı veya temsilcisinin denetleme sonucuna yapacakları itirazları incelemek ve düşüncesini bildirmek üzere, ilgili bakanlığın gerekli gördüğü yerlerde, üç kişilik «Bilirkişi Kurulu» teşkil edilir. Bu Kurulun Başkanı ilgili bakanlıkça, üyelerinden biri mahalli ticaret odasında, ticaret odası bulunmayan yerlerde ticaret ve sanayi odasında, diğer mahalli ticaret borsasında secilir.

Kurulda görev alacakların, denetlemeye tabi maddenin ihracatçılardan olmasının, bulunmadığı takdirde, o maddenin anlayan kişilerden bulunması şarttır.

Ticaret borsası bulunmayan yerlerde, borsa temsilcisi yerine ilgili Bakanlığın seçtiği kişi kuruluna katılır.

İhraç olunacak madde sanayi mülklerinden ise; ticaret odası temsilcisi yerine, sanayi odası bulunan yerlerde bu oda tarafından, bulunmayan yerlerde ticaret ve sanayi odasına, o maddenin sanayicileri arasından bir üye seçilmesi gereklidir. Ticaret borsası temsilcisi yerine de Sanayi Bakanlığında seçilecek bir temsilci Kurula katılır.

Başkan ve üyelerin aynı suretle, birer yedeği secilir.

Başkan veya üyelerden biri, denetleme sonucuna itiraz eden ihracatının usul ve fırıldan veya kari veya kocasından veya dördüncü derecede kadar cıvar veya sıhri hisimlerinden olduğu veya ortağı veya beraber is gördüğü kişi veya memur ve hizmetlisi bulunduğu takdirde, Kurula yedeği katılır.

Bilirkişi Kurulu, denetleyenin çağrısi üzerine derhal toplantı ve anlaşmazlık konusuna standart hükümlerine göre inceleyerek, yirmi dört saat içinde, gerekçeli raporunu denetleme teşkilatına verir.

Kurul raporu, denetleyenin 14 üncü maddenin (B) ve (C) bendlerine göre belirttiği sonuca uygun bulunursa, mal red olunur; arada fark bulunduğu takdirde, denetleyen son kararını verir ve ona göre işlem yapar.

Denetleyenin kurul raporuna uyması için, raporun standart hükümlerine aykırı olması veya gerçeğe uymaması gerekir.

Madde 19 — Denetleme sonunda 14 üncü maddenin (C) bendinde gösterilen hallerde, ilgili, sonuca itiraz etmediği veya itirazı yerinde görülmemiği takdirde; numunenin bir takımı ile tutanağın ve bilirkişi raporunun ve varsa lâboratuvar raporunun birer nüshası, denetlemeyi yapan veya bağlı bulunduğu daire

tarafından ilgilileri hakkında adlı kovuşturma yapılmak üzere, kırk sekiz saat içinde o yerin Cumhuriyet Savcılığına bir yazı ile verilir.

Madde 20 — Denetleme sonunda, malin standardına aykırılığı görülmemişti takdirde, alınan numuneler, kirkbeş günü geçmemek üzere, malin nev'ine göre, ilgili bakanlıkça tesbit olunacak süreyle veya alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlık çıktıığında bunun giderilmesine kadar saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren on beş gün içinde, ihracatçı veya temsilcisi numuneleri geri alabilir veya alınamaz.

Madde 21 — Standardına uygunluğun gösteren denetleme belgesi olmayan, ambalajları üzerinde gerekli denetleme işaretini ve diğer resmi işaretleri bulunmayan veya denetleme belgesinin süresi geçmiş bulunan malların ihraci yasaktır.

Madde 22 — Mevzuatın izin verdiği mikarda olmak üzere; memleket dışına çıkacak taşıtların kumanyaları ile yolcu beraberinde dis memleketlere götürülecek mallar ve gönderilecek numune veya armağanlar bu Tüzük hükümlerine tabi değildir.

DÖRDUNCÜ BÖLÜM İthalatta denetleme

Madde 23 — İthalatta denetleme, ithalatçı veya temsilcisinin, malin denetlemesini isteyen bir beyanname vermesi üzerine, en geç üç gün içinde, giriş gümrüğünde, görevli gümrük memuru ile ithalatçı veya temsilcisi de hazır bulunmak suretiyle 9.uncu madde gereğince yapılır.

Bu denetleme sonunda:

A - Malin standardına aykırı olmadığı anlaşıldığı takdirde, ambalajları üzerinde denetlendiğini gösteren bir işaret konular ve denetlenmiş mal için ithalatçuya veya temsilcisine malin standardına uygunluğunu belirten bir denetleme belgesi verilir.

Denetleme belgesi ile mal arasındaki bağlantıyı sağlamak için, ambalajları üzerindeki işaretler belgeye de yazılır. Denetleme belgesinin şekli ve muhtevasi ilgili Bakanlıkca tesbit olunur.

B - Malin standardına aykırı olduğu anlaşıldığı takdirde, mal reddedilir ve durum, denetleme isteği bevannamesine yazılır ve ayrıca gümrük idaresine derhal bildirilir.

C - İthal edilecek malin standartına uygunluğunun Hükümetçe kabul edilen mütteber bir müessesenin raporu ile teşvik edilmesi halinde, malin, ayrıca yukarıdaki bantler gereğince denetlemeye tabi tutulmaksızın, standardına uygunluğunu belirten bir denetleme belgesi verilir.

Madde 24 — Standardına uygunluğun gösteren denetleme belgesi olmayan malların ithali yasaktır.

Madde 25 — 23.üncü madde gereğince yapılan denetlemede, malin lâboratuvara muayene ve deneyleri gerekli

göründüğü takdirde, maldan alınan nüshane ile tutanağının bir nüshası, denetlemeyi yapan veya bağlı bulunduğu daire tarafından muayene ve deneyler için ilgili Bakanlıkça gösterilen lâboratuvara gönderilir.

Lâboratuvar, muayene ve deneyleri en kısa zamanda yaparak sonucunu bir raporda tesbit eder ve bu rapordan iki nüshasını ilgili daireye gönderir.

Madde 26 — Denetleme sırasında, maldan, numune alınmasına lütfen görlüğü takdirde, durum, bir tutanakla belirtilir. Numunelerin özelliklerine göre mührlerini bozulmadan açılmiyacak şekilde denetlemeyi yapan ile ithalatçı veya temsilcisi ve görevli gümrük memuru tarafından birlikte mührlenir ve üzerlerine tutanakla bağlantlarını açık olarak gösteren ve aynı şahsların imzalarını taşıyan etiketler konulur.

Tutanak, dört nüsha olarak düzenlenir. Bu tutanağa, numunesi alınmış olan malin bulunduğu yer ve miktarı ile cinsi, ithalatçısının ve malin satın aldığı firmamın adı ve adresi, varsa üretimi seri numarası, faturalarının tarih ve numaraları yazılır ve numune alma sebepleri de belirtilir. Tutanak, denetlemeyi yapan ile ithalatçı veya temsilcisi ve görevli gümrük memuru tarafından birlikte imzalanır. Tutanakın bir nüshası ithalatçı veya temsilcisi, bir nüshası da gümrük idaresine verilir.

Madde 27 — Mevzuatın izin verdiği mikarda olmak üzere, memleket içine girecek taşıtların kumanyaları ile yolcu beraberinde dis memleketlerden getirilecek mallar ve dis memleketlerden gönderilecek numune ve armağanlar, bu Tüzük hükümlerine tabi değildir.

ÜÇUNCÜ KİSM Son hükümler

Madde 28 — Bu Tüzük hükümlerine aykırı hareketlerde bulunanlar hakkında 1705 ve 3018 sayılı kanunlar gereğince adlı kovuşturma vapılır.

Madde 29 — 7.11.1959 tarih ve 4/12377 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulmuş bulunan (Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamnamesi) yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 30 — Ticarette Taşışın Men'i ve İhracatın Murakabe ve Korunması hakkındaki 1705 ve 3018 sayılı ve Türk Standardları Enstitüsü Kuruluşu hakkındaki 18.11.1960 tarih ve 132 sayılı kanunlara dayanılarak düzenlenen ve Danıştaya incelenmiş bulunan bu Tüzük hükümleri Resmi Gazete'de yayımlı tarihinden on beş gün sonra yürürlüğe girer.

Madde 31 — Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(*) 22 Şubat 1967 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan tüzüğün ilk 16 maddesi geçen ayki nüshamızda verilmiştir.

TÜRK STANDARDLARININ UYGULANMASI HAKKINDA TÜZÜK VE UYGULANMASI

Muzaffer UYGUNER

Türk standardlarının uygulanması sırasında izlenecek usulleri bir örnek hale getirmek amacı ile 1959 yılında «Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Tüzük» hazırlanmış ve Danıştay'ın tetkiklerinden geçirilerek Bakanlar Kurulunun 7.11.1959 tarihli ve 4/12377 sayılı kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

4 Aralık 1959 tarihli ve 10372 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan bu tüzüğün yürürlüğe konulmasından sonra 132 sayılı Kanunla «Türk Standardları Enstitüsü» kurulmuştur. Bu tüzük daha çok sınai mâmûller standardları esas alınarak hazırlanmış, 132 sayılı Kanun ise Türk Standardları Enstitüsü tarafından hazırlanacak her türlü standardın «Türk Standardı» olarak mecburi kılınabileceğini hükme bağlamış bulunmaktadır. Nitekim bu hükme uyularak ihrac malları ile ilgili yeni standardlar (Şeftali, Turunciller) hazırlandığı gibi, 1705 ve 2018 sayılı kanunlara göre çıkarılmış ihracatı denetleme tüzüklerine konu olan mallar üzerinde de bunların standard hale getirilmesi hususunda çalışmalar Türk Standardları Enstitüsünde başlanmış ve ilk olarak findik standardı yapılmıştır. Bu sebeple Tüzüğün ihrac malları ile ilgili standardları tamamen kapsamı içine almasının temini zaruret haline gelmiştir. Bunun yanında, tabikatta karşılaşılan bazı güçlüklerin ve aksamların ortadan kaldırılması, uygulamayı kolaylaştırmak bakımından gereklî mütlâa edilmiştir.

Bu sebepler karşısında yürürlükteki Tüzüğün bazı maddelerinin değiştirilmesine tevessül olunmuş, ancak çalışmalar sırasında diğer bazı maddelerde de ibarelerin değişmesi zarureti ile karşılaşılmış, yalnız bu maddelerin değiştirilmesi yolu gidilmektense, tatbikatınıneline tek bir metin verilmesinde fayda mülâhâza edilmesi ve ayrıca Tüzüğün dilinin Türkçeleştirilmesi lüzumunun da ortaya çıkması karşısında yeni bir metin hazırlanması ve bunun yürürlükteki tüzüğün yerine konması uygun görülmüştür. Böylece hazırlanan ve Danıştay'ın incelemesine sunulan tasarı, Danıştay tarafından incelenmiş ve Bakanlar Kurulunca da uygun bulunarak 7.2.1967 tarihli ve 6/7677 sayılı Kararname ile kabul edilmiştir. 22.2.1967 tarihli ve 12534 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak 9.3.1967 günü yürürlüğe giren Tüzüğü STANDARD da iki sayıdır okurlarına sunmaktadır.

Getirilen Yenilikler

Yeni Tüzük ile getirilen başlıca iki yenilik vardır:

1 — İhracatta denetlemeyle ilgili hükümler (madde 14-22) :

2 — İthalatta denetlemeyle ilgili hükümler (madde 23 - 27);

Bilindiği üzere, eski tüzük'de ihracat ile ilgili hususlara yer verilmemiştir. İthalât konusunda ise yalnızca bir yasak hükümu konulmakla yetinmiştir; (madde 5). Bunların yanında, Yeni Tüzük, daha bazı venilikler de getirmiştir bulmaktadır. Sözgelisi, bazı zorunlu hallerde standard dışı malların ithaline veya üretimi'ne izin veren dördüncü (eski Tüzük'de beşinci) madde böyledir. Bundan baska, bazı hükümlere de açıklık ve kesinlikle verilmiştir.

Tüzüğün Genel Hükümleri

Yeni Tüzük ile eski Tüzük'ün genel hükümleri arasında önemli bir değişiklik görülmez.

Birinci madde, Tüzük'ün kapsamını göstermektedir. Buna göre, 132 sayılı kanuna dayanılarak kabul olunan Türk Standardlarından Bakanlar Kurulu kararıyle mecburi kılınanların uygulanmasında bu Tüzük'deki hükümlere uyulacaktır. Maddenin bu hükümu taşıyan birinci fikrasi 1705 sayılı kanunun birinci maddesine paralellik göstermektedir. Türk Standardlarının kapsamını genişleten ikinci fikra da 1705 sayılı kanunun bu maddesinin aynı fikrasına dayanmaktadır. Madde, bir yandan Tüzük'ün kapsamını belirtirken, öte yandan, 1705 sayılı kanunun birinci maddesine paralel olarak, Türk Standardlarının sınırlarını çizmektedir.

Tüzük'de geçen «mal» deyiminin sınırları da ikinci maddede çizilmiştir. Yeni Tüzük, ambalajlarla koruyucu kılıfları da «mal» deyimi içinde mütlâa etmiştir. Ayrıca, birinci maddedede gösterilen maddelerin «vari ve tam mamûllerini ve bunların bileşimlerinden meydana gelen maddeleri» de kapsadığı açık olarak belirtilmiştir. Böylece, «mal» deyimine geniş bir sınır çizilmiş bulunmaktadır. Bu hüküm, uygulamadaki tereddütleri ve anlaşmazlıklar ortadan kaldıracak kadar kesin ve aydınlatır.

Eski Tüzük'te ve yerindeki üçüncü madde olarak yer alan konu, Türk Standardlarının mecburi kılınışında uyulacak süredir. 1705 sayılı kanunun sekizinci maddesinde, «bu kanuna tevkikan hükûmetçe alınan tedbir ve kararların metinlerinde mer'iyet tarihleri her halde neşirlerinden itibaren on beş gün den az olmamak üzere tasrih edilir» hükümu bulunmaktadır. Eski ve yeni

tüzüklerin üçüncü maddelerinde aynı hüküme yer verilmiştir. Buna göre, uygulamaya geçilecek tarihler, yayınlarından en az on beş gün sonra başlamak üzere, Bakanlar Kurulu kararlarında belirtilicektir. BUGUNE KADAR YAPILAN UYGULAMADA GENELİKLE ALTI AYLIK BİR SÜRE VERİLMEDİR. Bu, imalâtta yapılacak değişikliklere imkân vermek amacıyla dönük, imalâtçıyı korumak amacıyla konulmuş bir hükümdür. Tüzük'ün beşinci maddesi de kanun yokluğunun bu amacını kuvvetlendiren bir hüküm getirmekte, yürürlüğe girdiği anda ellerinde standardda aykırı mal bulunduranların zararını önleyici tedbirleri göstermektedir.

Gelen hükümler arasında yer alan önemli bir husus da dördüncü maddede yer almıştır. Maddeye göre, «Türk Standardları, malın üretimi, satışı, ihracı veya ithali sahalarından biri veya bir kişi, veya hepsi için mecburi kılınabilir. Buna göre, mecburi kılınan standardda aykırı olarak, malın üretimi, satışı ihracı veya ithali yasaktır». Gerçi bir malın satışı yasak olunca üretimi ve ithali kendiliğinden yasak olmaktadır. Yasak olduğu için üretimeyi seçmek malin ihracının da söz konusu olmaması gerekir. Ancak, bazı zorunlu haller düştüğünden bu şekilde bir hüküm konulması faydalı görülmüştür. Eski Tüzük'te, «memleket iktisadiyatının icaâ ettirdiği» hallerden söz edilmiş ve hükümete yetki verilmiştir. Yeni Tüzük de aynı şartı koymus bulunmaktadır. Ancak, eski Tüzük'de yalnızca ihrac sözkonusu edilmiş ve «ihracına müsaade ve ihrac şekil ve şartlarını tâyin» üzerinde durulmuştur. Yeni Tüzük, ihracın yanında ithale de yer vermiş bulunmaktadır. Bunların «şekil ve şartları» gene Bakanlar Kurulunca tesbit olunacaktır. Fakat, yeni hükümlere göre, tüketicinin aldatılmamasını önlemek üzere bu gibi malların «belgelerine veya ambalajlarına» şu deyimler yazılacaktır.

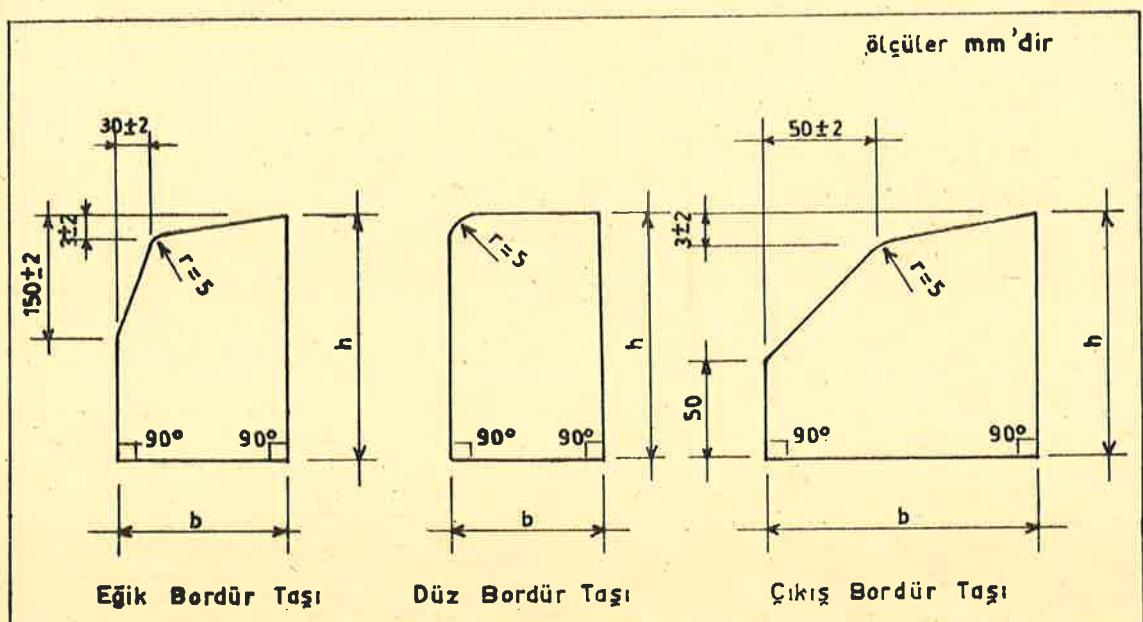
1 — Mal ve ambalaj standard değildir,

2 — Mal standard değildir,

3 — Ambalaj standard değildir.

Birinci halde, bir malin ve ambalajının Türk Standardı vardır; fakat ithal edilen veya ihrac amacıyla üretilerek ihrac olunacak mal da, ambalajı da standarda uygun değildir. Sözgelisi, bir başka ülkeden, kendi ulusal standardlarına uygun bir malın üretimi istenilmiştir veya darlığı çekilen bir malın ithaline zorunluk duyulmuştur. (Devamı 28. Sahifede)

TÜRK STANDARDLARI

Sekil-1

Çizelge - 1

Tip			En	Yükseklik
Eğik Bordür Taşı	Düz Bordür Taşı	Çıkış Bordür Taşı	$b \pm 2$ mm	$h \pm 2$ mm
1			180	350
2			180	300
3			150	300
4			150	250
	5		100	250
	6		80	200
		7	150	150

NEYENİ Standardlar

- I -

BETON BORDÜR TAŞLARI STANDARDI

Bordür taşlarının tipleri ve kullanıldıkları yerler, sürücüyü ve buna bağlı olarak yol emniyetini ve kullanımlığını büyük ölçüde etkilemektedir. Bordür taşları, yol yüzeyine düşen suları rögarlara iletir, drenajı kontrol eder, vasıtaların yol, tehlikeli noktalarda terketmesini öner, kesin şekil çizerek yol kenarlarını tarif eder, görüş mesafesini artırır, yolun daha güzel görünmesini temin eder ve yol kenarlarının daha düzenli gelişmesine imkân verir. Genellikle, bordür taşları yukarıda sayılan fonksiyonlardan iki veya daha coğuna hizmet eder. Şehir dışındaki yollarda da kullanılmasında büyük fayda görülen bordür taşları özellikle şehir içindeki yollarda kullanılmaktadır.

TSE İnşaat Hazırlık Grubu tarafından hazırlanan «Beton Bordür Taşları» Standardı 23.11.1966 tarihinde TSE Teknik Kurulunca Türk Standardı olarak kabul edilmiştir.

Bu standard, doğal veya kırma taş, agrega çimento, su ve gerektiğinde katkı maddeleri ile yapilan, önceden dökülüp hazırlanan beton bordür taşlarını kapsamaktadır. Doğal taşlardan yön ile hazırlanan bordür taşları bu standardın dışında bırakılmıştır.

Beton bordür taşlarının sınıflandırılmasında en kesitleri ve kullanıldıkları yerler göz önünde tutulmuştur. Böylece, en kesite göre,

- Eğik Bordür Taşları
(Şekil 1)
 - Düz Bordür Taşları
(Şekil 1)
 - Çıkış Bordür taşları
(Şekil 1)
- ve kullanıldıkları yerlere göre de yukardakilere ilâveten,
- Kurp Bordür Taşları
(İç Kurp Bordür Taşları)
(Dış Kurp Bordür Taşları)
- olarak sınıflara ayrılmıştır.

Eğik, Düz ve Çıkış Bordür Taşlarının en kesitleri çizelge - 1 - de verilmiştir. Göründüğü gibi, dört tip Eğik Bordür Taşı, iki tip Düz Bordür Taşı ve bir tip çıkış Bordür taşı seçilmiştir.

Eğik Bordür Taşları ve Düz Bordür Taşları nisbeten dik ve vasıtaların yolu terketmesini önleyecek ya da hiç olmazsa sürücünün yoldan dışarı çıkışa cesaretini kıracak yüksekliktedir. Vasıtaların park yerlerine çıkışını kolaylaştırmak yönünden son derece gerekli olan çıkış Bordür Taşlarının boyutları ve eğimi ise gayeye uygun tarzda seçilmiştir.

İç ve dış Kurp Bordür Taşları 500, 750, 1000, 2000, 3000, 5000, 8000, 12000, 18000 mm. yarıçapındaki kurplarda kullanılmaya uygun olarak imâl edileceklerdir.

Standard'da Bordür Taşları için : $1000 \pm \text{mm}$. ve $500 \pm \text{mm}$. olmak üzere iki uzunluk belirtilebilir.

miştir. Böylece sık sık karşılaşılan kesme işleminin bertaraf edileceği ve zayıyatın önleneceği düşünülmüşür. $500 \pm 5 \text{ mm}$. den daha küçük uzunluklara nadiren ihtiyaç duyulduğundan verilen iki uzunluğun ihtiyaca cevap vereceği kanatina varılmıştır.

Türk çimentolarının dayanımı ve Türkiye'de yapılan beton kalitesi göz önünde tutularak en az üç nümune üzerinde yapılacak eğilme dayanımının ortalama değerinin 45 kgf/cm^2 den ve asgarî değerin 40 kgf/cm^2 den az olmaması istenmiştir.

Aşınma dayanımı için en büyük ortalama değer $15 \text{ cm}^3/50 \text{ cm}^2$ ve her nümune için en yüksek değer $18 \text{ cm}^3/50 \text{ cm}^2$ olarak verilmiştir.

Bordür Taşlarında dona karşı tedbir olarak en büyük ortalama su emme değeri % 2.5 ve her numunenin en büyük su emme değeri % 3 olarak istenmiştir.

Şayet Beton Bordür Taşlarının imâlinde yüksek fırın cürüfu kullanırsa SO₃ miktarı ağırlıkça % 1.5 i geçmemelidir.

Memleketimizin şartları göz önüne alınarak hazırlanan Beton Bordür Taşları Standardının birçok ihtiyaçlarımıza cevap vereceğini ümit ediyoruz.

**SOĞUK ÇEKİLMİŞ SOM ALÜMİNYUM
TELLERİN 20°C DAKİ ÖZELLİKLERİ**

(ÖZET OLARAK)

Anma çapı mm	Tolerans mm — %	Kesit mm ²	Ağırhk Kg/Km	Minimum değerler olarak			
				Doğru akım direnci ohm/km	Kopma gerilmesi Kg/mm ²	Kopma yükü Kg	25 cm de kop- ma uzaması %
0,25	± 0,13 mm	0,05	0,13	576,82	17,6	0,9	—
0,32	»	0,08	0,22	353,30	17,6	1,4	—
0,40	»	0,13	0,34	224,32	17,6	2,2	—
0,45	»	0,16	0,43	177,76	17,6	2,8	—
0,51	»	0,20	0,55	138,55	17,6	3,6	—
0,57	»	0,25	0,69	110,84	17,6	4,5	—
0,64	»	0,32	0,87	87,78	17,6	5,7	—
0,72	»	0,41	1,10	69,45	17,6	7,2	—
0,81	»	0,51	1,39	54,88	17,6	9,1	—
0,91	»	0,65	1,76	43,48	17,6	11,4	—
1,02	± 0,25 mm	0,82	2,21	34,60	17,6	14,4	—
1,29	»	1,31	3,53	21,62	20,4	26,7	1,2
1,50	»	1,77	4,78	16,00	20,4	36,0	1,2
1,68	»	2,22	5,99	12,75	20,0	44,3	1,3
1,96	»	3,02	8,15	9,37	19,7	59,4	1,4
2,12	»	3,53	9,54	8,01	19,3	68,1	1,5
2,35	»	4,33	11,72	6,52	19,3	83,6	1,5
2,54	± % 1	5,07	13,70	5,58	19,0	96,3	1,5
2,69	»	5,68	15,36	4,97	18,3	104,0	1,5
2,92	»	6,70	18,10	4,22	17,9	119,9	1,6
3,00	»	7,07	19,11	4,00	17,9	126,5	1,6
3,19	»	7,99	21,60	3,54	17,6	140,6	1,7
3,40	»	9,08	24,54	3,11	17,6	159,8	1,7
3,50	»	9,62	26,00	2,94	17,6	169,5	1,7
3,58	»	10,07	27,21	2,81	17,2	173,1	1,8
3,65	»	10,46	28,28	2,70	17,2	180,0	1,8
3,70	»	10,75	29,06	2,63	17,2	184,9	1,8
3,78	»	11,22	30,33	2,52	17,2	193,0	1,8
3,90	»	11,95	32,29	2,37	16,9	201,9	1,9
3,99	»	12,50	33,80	2,26	16,9	211,3	1,9
4,00	»	12,57	33,98	2,25	16,9	212,4	1,9
4,10	»	13,20	35,68	2,14	16,9	223,0	2,0
4,21	»	13,92	37,63	2,03	16,9	235,2	2,0
4,35	»	14,86	40,17	1,90	16,9	251,1	2,0
4,44	»	15,48	41,85	1,82	16,9	261,7	2,0
4,77	»	17,87	48,30	1,58	16,9	302,0	2,0
4,96	»	19,32	52,22	1,46	16,9	326,5	2,0
5,36	»	22,56	60,98	1,25	16,5	372,2	2,1
5,83	»	26,69	72,16	1,06	16,5	440,5	2,2
6,54	»	33,59	90,80	0,84	16,5	554,3	2,2

Soğuk Çekilmiş Som Alüminyum Tel Standardı

Kemal TAN

Yük. Elektrik ve Mak. Müh.

Bakırın, pahalı olması, elektrik iletkeninden önemli daha birçok imalatçı kullanılması ve Dünyadaki üretimin de sınırlı bulunması, buna karşılık elektrik enerjisi ihtiyacı ile dağıtım ve iletiminin, çok hızlı artan elektrik iletkeni isteklerinin karşılanması ihtiyacı, bu alanda başka carelerin aranmasını zorunlu kılmıştır.

Özellikle yüksek gerilimli elektrik hava hatları inşaatında, bakır iletkenine göre daha hafif olması ile izolator ve direk yüklerinin azalmasına, buna karşılık da özgül iletkenliğinin bakırдан daha az olmasından bakır iletkenin kesitinden daha büyük bir kesitli iletken kullanılmasını gerektirmesine rağmen, alüminyum, elektrik iletkeni imalatında önemli yerini almış bulunmaktadır.

Özgül ağırlığı 20°C da $2,703 \text{ g/cm}^3$ olan alüminyumun, aynı şartlar altında bakırın $8,9 \text{ g/cm}^3$ olan özgül ağırlığına göre $8,9/2,703 = 3,29$ katı daha hafif olduğu anlaşılmaktadır. Aynı şartlar altında özdirenç alüminyum için, $0,028264 \text{ ohm. mm}^2/\text{m}$, bakır için $0,017241 \text{ ohm. mm}^2/\text{m}$ dir ve alüminyumun özdirenci, $28264/17241 = 1,639$ kez fazladır. Bu oran bize, aynı amaçla bakır yerine alüminyum kullanırsa, alüminyum iletken kesitinin bakırın 1,639 katı olması gerektiğini, halbuki 3,29 katı hafif olduğuna göre hava hatlarında, hattın teknik konstrüksiyonu yönünden bir hayatı ekonomik olacağını basit olarak izah eder.

Memleketimizde de imalatçı başlamış bulunan alüminyum iletkenlerin standardları, bakırın iletkenlerde olduğu gibi bir kaç ayrı standard halinde hazırlanacaktır. Buna ilki, TS 209 «Sert Çekilmiş Alüminyum Tel İletkenlerin Özdirenci» adı altında çıkarılmış, ikinci de TSE Teknik Kurulunca kabul olunarak Türk Standardları arasında yerini almıştır (Soğuk Çekilmiş Som Alüminyum Tel).

Standard tasarısının hazırlanmasında, Kanada, Amerikan, İngiliz, Japon, Fransız ve Alman standardlarından faydalananmış, tasarısı ayrıca 41 Resmi ve Özel Kuruluş,

imalatçı ve üniversiteler ile Ticaret ve Sanayi Odalarına gönderilerek bunların tenkit ve müthalâaları ile olgunlaştırılmış, Elektrik Hazırlık Grubunca tamamlandıktan sonra TSE Teknik Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

Standardın konusunu, elektrik iletkeni olarak kullanılan som, çinlak, daire kesitli ve sert çekilmiş alüminyum teller teşkil etmeyece ve elektrik iletiminden başka amaçlarla kullanılan sert çekilmiş alüminyum teller ile yarı sert ve yumuşak çekilmiş alüminyum teller standard kapsamına girmemektedir.

Tarifler Bölümünde, haddeleme, çekme, çubuk ve tel gibi malzemenin şekli ile özdirenç, tolerans gibi özellikleriyle ilgili terimlerin tarifi yapılmıştır.

Özelikler bölümünde kullanılacak malzemenin özelliği ifade edilmiş, içindeki yabancı malzeme miktarının müsaade edilebilecek oranları :

Bakır en çok % 0,05
Bakır + Silisyum + Demir en çok % 0,5
olarak gösterilmiştir. Tellerin, soğuk çekmeye elverişli, çekimden sonra bu standarddaki bütün şartları sağlayabilen ve elektroteknikte kullanılmaya elverişli alüminyum cubuktan olmaları gereklidir.

Tel'in yapılış özellikleri olarak, alüminyumun düzgün homogen yapısı olması capak, çatlak ve ezik gibi kusurları bulunmaması, daire kesiti çapının bütün uzunluğu boyunca toleranslar içinde ve değişmez kalması, son çekmede ve bundan sonra hiçbir ek yapılmaması, bundan önce yapılabilecek eklerin de elektrik alım kaynağını veya basıncı elektrik kaynağı ile yapılması ve ek yerinin kopma gerilmesi, sağlam tele nazaran % 85 den az olmaması kabul edilmektedir.

Tellerin capları, milimetre cinsinden ve milimetrenin yüzdesi mertebesinde ifade edileceği, bunun $0,25 \text{ mm}$. den başlayıp $6,54 \text{ mm}$. ye kadar 31 değişik değerinin, tolerans, kesit ve metre tulünün ağırlığı ve minimum değerler olarak doğru akım direnci (ohm/m), kopma ge-

rimesi (kg/mm^2) ye kopma yükü (kg) ile kopma uzaması standarda ekli bir çizelgede belirtilmiştir. Bu çizelgenin bir özeti diğer sayfada verilmektedir.

Bundan başka alüminyum tellerin özdirenç, özgül ağırlık, kopma gerilmesi ve uzaması ile bunlarda aranacak tolerans ve değişme şartları ayrı ayrı açıklanmıştır.

Standardın İhzar ve İmalata ait Muayene ve Deneyler Bölümünde, imalatın herhangi bir partisinin kontrolü istendiğinde, bu partiden gelişigüzel seçilecek nümuneler üzerinde :

- Çap kontrolü,
- Kopma gerilmesi,
- Sarılma,
- Ek kontrolü,
- Özdirenç

deneylerin yapılacağına ve imalatçıların kendi imalatlarını kontrol amacıyla de her partiye bu deneyleri uygulamış bulunmalarına işaret olunduktan sonra, önce nümenе alınmasından başlanılarak bu kontrol ve deneylerin nasıl yapılacağı izah olunmaktadır.

Deneylerden özellikle özdirenç deneyinin,

- Direnç, kütle ve uzunluk ölçülerı,
- Direnç, çap ve uzunluk ölçülerı,
- İletkenlik ölçüsü,

metodlarından birisi uygulanarak yapılacağı belirtilmiştir ve bu metodlar ayrı ayrı izah olunmuştur.

Bu deneylerde ölçülen veya hesaplanan özdirencin, 20°C sıcaklığında $0,028264 (\text{ohm. mm}^2/\text{m})$ den büyük olmaması gereğine işaret olunmuştur. Bundan sonra Deney Raporunun nasıl düzenlenecegi belirtimiş ve deneyler bitirilmiştir.

Standardın bundan sonraki bölgümleri, Piyasaya Arz, Müteferrik Hükümler ve Türk Standardlarının Tatbiki Hakkındaki Tüzük Hükümleri Gereğince Yapılacak Murakabe esaslarından ibarettir.

RABAK

ELOKTROLİTİK BAKIR VE MÂMÜLLERİ A.Ş.

TESİSLERİNDE YAPILAN MAMÜLLER

BAKIR

ÖRGÜLÜ TELLER	10 mm ² Keslitten itibaren
SOM TELLER	0.20 mm. kalınlıktan itibaren
LAMÂ VE ÇUBUKLAR	Muhtelif ebatta
BORULAR	6 mm. - 65 mm.

GÖZ TAŞI = BAKIR SÜLFAT

PİRİNÇ

ÇUBUKLAR	Yuvarlak . Altı köşe
BORULAR	6 mm. - 65 mm.
TELLER	Muhtelif çaplarda

ALÜMİNYUM LEVHA VE DİSK

(Her kalınlık ve çapta)

RABAK MEMLEKET İHTİYACI ARTTIKÇA TESİSLERİNİ GENİŞLETMEK
SURETİLE YURT HİZMETİNDE GÖREVİNİ YAPMAKTADIR.

Standard — 32

TUĞLA, KİREMİT ve ASMOLENLERİ

Tel: 49 58 02

Sarı Pazarı Han 7/1
Fındıklı - İstanbul

Tel: 44 81 29

Standard — 33

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

ŞİLİ MILLÎ TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA VE STANDARDLAR ENSTİTÜSÜ

(INSTITUTO NACIONAL DE INVESTIGACIONES TECNOLOGICAS Y
NORMALIZACION — INDITECNOR —)

Doğuşu :

Şili'de, çeşitli bilimsel ve teknik laboratuvarların, üniversitelerin ve benzeri kuruluşların çalışmalarını koordine etmek amacıyla bir enstitünün kurulması yolundaki hazırlıklar 1920 yıllarda başlamıştır. Bu hedefe ulaşabilmek için gerek teknik, gerekse politik çevrelerde birkaç plan dahi yapılmıştı. Ancak bu konudaki faaliyetlerin sonucu, 1943 Aralık ayına rastlayan «Mühendislik Haftası»nın kutlanması sırasında alınabilmisti. Şili Devlet Üniversitesi, Maden Mühendisliği Enstitüsü ve Mühendisler Birliği gibi kuruluşları bugünkü Millî Teknolojik Araştırma ve Standardlar Enstitüsü'nün kurulması hususunda anlaşmalar ve bir yıl sonra bu Enstitü'nün Kuruluş Kanunu çıkarılmıştır.

Üyeleri :

Yukarıda saydığımız kurucu teşekkülerden başka, Şili'deki bütün üniversiteler, mühendislik enstitüleri, imalatçılar birliği, tarım ve madencilik dernekleri, Bayındırlık Meclisi, Devlet Demiryolları, Mesken Bürosu ve daha birçok hükümet daireleri ve önemli şirketler Enstitü'nün üyeleriidir.

Gelirleri :

Enstitü'nün gelirlerini, Hükmet yardımları, her türlü bağışlar, standard satışları ve ölü-

çü aletlerinin kalibrasyonu için alınan ücretler teşkil etmektedir.

Kuruluşun Yapısı ve Standardlarının Niteliği :

INDITECNOR, bir konsey tarafından yönetilir. Konseyin Başkanı ise, Şili Üniversitesi'nin Rektörüdür. Adından da anlaşılacağı gibi Enstitü 2 ana bölümünden meydane gelmektedir: Teknolojik Araştırma ve Teknik Standardlar. Enstitü'de yönetimden doğrudan doğruya sorumlu olan Direktördür.

Şili'de de standardların hazırlanma方法ları, diğer demokratik ülkelerde olduğu gibidir. Bakanlıklar, gerekli gördükleri standardları mecburi yürürlüğe koyabilirler. Bu takdirde adı geçen standardlar, ancak kamu kurumları için mecburi bir hüviyet kazanırlar. İnsan sağlığı ve emniyeti konusundaki standardların dışında, özel kuruluşlar ve işletmeler için mecburi standardlar uygulanmaz.

Markası :

Standardlarda uygunluk markası olarak «NCh» kullanılır. Ayrıca özel bir işaret yoktur. Bu markanın uygulanması Enstitü'nün yönetiminde yapılmaktadır. Marka kullanma hakkı, Enstitü ile yapılacak anlaşma gereğince mecburi standardlara göre verilmektedir.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI
MÜESSESE MÜDÜRÜ
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ
MALİ VE İDARI
İŞLER MÜDÜRÜ
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

BASILDIĞI YER

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

: FARUK A. SÜNTER
: VELİD İSFENDİYAR
: M. UYGUNER
: METİN KAYAALP
: İ. TANER BERKÜN

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife	1/2 sahife	1/4 sahife
800 TL.	450 TL.	250 TL.

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İläve renk başına 250 lira fark alınır.

A B O N E S A R T L A R I

ADI POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	ücreti iläve edilir.
6 aylık	6 Lira	Abone bedeline uçak postası
Sayısız	1 Lira	

Yazilar, Derginin ve yazarın adı anılarak iktibas olunabilir.

**ANA SANAYİ KOLLARIYLE
MEMLEKET HİZMETİNDE
OLAN SÜMERBANK'TA**

**YUNLU - SERAMİK -
PORSELEN - ÇİNİ
PAMUKLU MAMULLERİNİN
EN İYİ VE EN
ZARİFİNİ BULACAKSINIZ.**

Basın A — 20455 (34)

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

**Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları**

**En iyi kaliteli malları ile daima
müşterilerinin emrindedir**

ADRES : Posta Kutusu 7
Inönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 . 2105

Standard Dünyasından Haberler

ISO Genel Kurulu Haziranda Moskova'da Toplanıyor

GENEL KURUL TOPLANTISI SIRASINDA BİR DE SERGI DÜZENLENDİ

Her üç yılda bir toplanmakta olan Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Genel Kurul'u, bu yıl 14-28 Haziran tarihleri arasında Moskova'da toplanacaktır.

1964 Yeni-Delhi toplantısı sırasında S. S. C. B. Standardlar Komitesinin 1967 için davetini kabul eden Genel Kurul, bundan önceki sayılarımızda bildirdiğimiz gibi 56 ülkenin millî standard kuruluşlarından meydana gelmektedir.

15 günlük süre içinde, ayrıca ISO Konseyi, 25'ten fazla teknik komite ile bunlara bağlı pek çok alt komite ve çalışma grubu ve Konsey'in, ATCO, METESCO, DEVC, DICO, FINCO, ORÇO, STACO gibi alt komiteleri de mutad toplantılarını yapacaklardır. Bu toplantıların tarih ve sürelerini gösteren geçici listeler hazırlanmış bulunmaktadır.

ISO Genel Kurul'larının yedincisini teşkil eden Moskova Toplantıları sırasında bir de sergi düzenlemiş bulunmaktadır. Bu sergiye katılacak olan ISO üyeleri ISO'nun, milletlerarası standardizasyon çalışmalarındaki rolü, ülkelerindeki standard yönünden gelişmeler, standardlaşmanın ta-

rihçesi, teorik ve pratik sonuçları gibi konuları işleyecek olan panolarla ve çeşitli yayınları ile bu sergiye katılacaklardır.

Türk Standardları Enstitüsü,

bu sergide memleketimizi en iyi bir şekilde temsil etmeyi kararlaştırmış ve Moskova'ya gönderilecek olan panoların hazırlanmasına şimdiden başlamıştır.

YAŞ MEYVE, SEBZE VE BUNLARIN MAMULLERİ KONUSUNDAKİ ISO ÇALIŞMALARI

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) na bağlı 34 numaralı «Tarımsal Besi Ürünleri» Teknik Komitesinin «Yaş Meyve, Sebze ve Bunların Mamulleri» adlı 3 numaralı Alt Komitesi, Belgrat'ta yaptığı son toplantıda, terminoloji, numune alma, test metodları ve depolama şartları konularını ele alarak önemli gelişmeler kaydetmiştir.

İlk olarak sebze ve meyvaların Lâtinçe adları ile birlikte İngilizce, Fransızca ve Rusça karşılıklarını ihtiya eden listenin, ISO Rekomendasyon tasarısı olarak üye ülkelere dağıtılmıştır. Kararlaştırılmış, mamuller ilgili Lâtinçe adları henüz kesin bir anlaşma olamadığı için, bu konu geliştirilmek üzere geri bırakılmıştır.

Yaş Meyvalardan numune alma konusundaki doküman kabul edilmiş, islenmiş meyvalardan numune

almalarındaki ikinci tasarısı da görüşme konusu edilmiştir.

Alt Komite'nin çalışmaları sırasında İran Delegasyonu tarafından teklif olunan kuru ve kabuklu meyvaların da çalışma programına ithali konusu, görüşülerek kabul edilmiş ve İran'dan bir çalışma programı hazırlanması istenmiştir.

Aynı konunun çeşitli vecheleri ile ilgili milletlerarası standardları hazırlayan FAO/WHO Codex Alimentarius Komisyonu ve Avrupa Ekonomik Komisyonu (E.C.E.) gibi kuruluşlarla gerekli irtibatın kurulması hususunda Alt Komite çalışmaları sırasında uzun tartışmalarla yol açmıştır.

Toplantılara, Fransa, İngiltere, İran, Hollanda, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya ve Yugoslav delegasyonları katılmışlardır.

NİSAN 1967 AYINDA YAPILACAK

ISO VE IEC TOPLANTILARI

10—12 Nisan	Budapeşte	ISO/TC 107	Metalik ve Diğer Anorganik Yüzeyler
11—12 Nisan	Londra	ISO/TC 25	Dökme Demir
24 ve 28 Nisan	Paris	ISO/TC 72	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları
24 Nisan	Paris	ISO/TC 72/SCI	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları/Büküm Hazırlayıcı, Büüküm ve Çift Kat Sarma Makinaları
25—26 Nisan	Paris	ISO/TC 72/SC2	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları/Bobinaj ve Dokuma Hazırlık Tezgâhları
27 Nisan	Paris	ISO/TC 72/SC3	Tekstil Makinaları ve Aksesuarları/Dokuma Tezgâhları

Mayıs'ta resmen açılacak Alman Standardlar Enstitüsü'nün yeni yapılan ve içinde çalışılmaya başlanan merkezi

STACO'nun 15. Toplantısı Berlin'de yapıldı

MART AYININ İLK HAFTASINDA YAPILAN TOPLANTIDA GENEL KURULA SUNDULACAK RAPORUN ESASLARI TESBİT EDİLDİ

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)nın «Standardlaşdırma Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi (STACO)» 1 Mart 1967 Çarşamba günü saat 9.30 da Komite Başkanı Mr. T.R.B. Sanders (İngiltere) in yönetiminde Berlin'de çalışmalarına başlamıştır.

Toplantıya, Mr. J. van Droogenbroeck (Belçika), Mr. J. Clerc (Fransa), Mr. Dr.-Ing. H. Nitsche (Almanya), Mr. F. Völgyes (Macaristan), Mr. S.K. Sen (Hindistan), Mr. R. Shayegan (Iran), Mr. A. Sharif (Lübnan), Mr. J. M. Madsen ve Mr. F. F. van Rhijn (Hollanda), Mr. F. A. de Alcantara Carreira ve Mrs. L. Moreira (Portekiz), Mr. O. Sturen (İsveç), TSE Başkanı Faruk A. Sünter (Türkiye), Mr. G. Weston (İngiltere), Mr. W. E. Andrus (B. Amerika), IEC Temsilcisi Mr. L. Gren ve ISO Genel Sek-

reteri Mr. C. H. Sharpston katılmışlardır.

Hasta olmaları sebebiyle toplantıya katılmayan ve özürlerini beyan eden Mr. P. Takacs (Macaristan), Prof. Matuura (Japonya) ve Mr. Wodzicky (Polonya)ının durumları belirtildikten sonra kendi STACO'nun «geçmiş olsun» mesajlarının iletilmesine karar verilmiş ve ilk defa üye olan Mr. R. Shayegan (Iran)'a, «hoşgeldiniz» denilerek kendisi üyelere tanıtılmıştır.

Gündeme geçilmeden öncə, Başkan, STACO'yı Berlin'e davet eden Alman Standardları Enstitüsü (DNA) Genel Müdürü Dr. Ludwig teşekkürlerini belirten bir konuşma yapmış ve bundan sonra Dr. Ludwig söz alarak Başkan ve üyeleri selamlamış, DNA'nın 50. kuruluş yılina rastlayan bu toplantıının Berlin'de yapılmasından duy-

dukları şeref ve memnuniğü bildirmiş ve Mayıs ayında resmen açılacak olan yeni Enstitü binasının da gezilmesine vakit ayırmamasını rica ederek, Güney Afrika Birliğine hareket zorunluluğundan dolayı toplantıda bulunamayacağını, ev sahipliğini Dr. Nitsche'nin yapacağını sözlerine ekleyerek konuşmasını tamamlamıştır.

Bu küçük törenden sonra gündeme geçilmiş ve 27-28 Şubat günleri çalışmış bulunan 9 ve 10 numaralı Çalışma Gruplarının hazırlıkları esas olarak ele alınmıştır. Geçen sayımızda bildirilen 9. Grup çalışmaları «Hareket Yönleri» Standardı üzerindeki hazırlıkları kapsamaktaydı. Prof. Matuura toplantılarında bulunmadığı için, Dr. Nitsche'nin başkanlığında yapılan bu çalışmalarla STACO'ya gelmiş bulunan çeşitli mütalâalar gözünde tutulmuş ve bugüne kadar

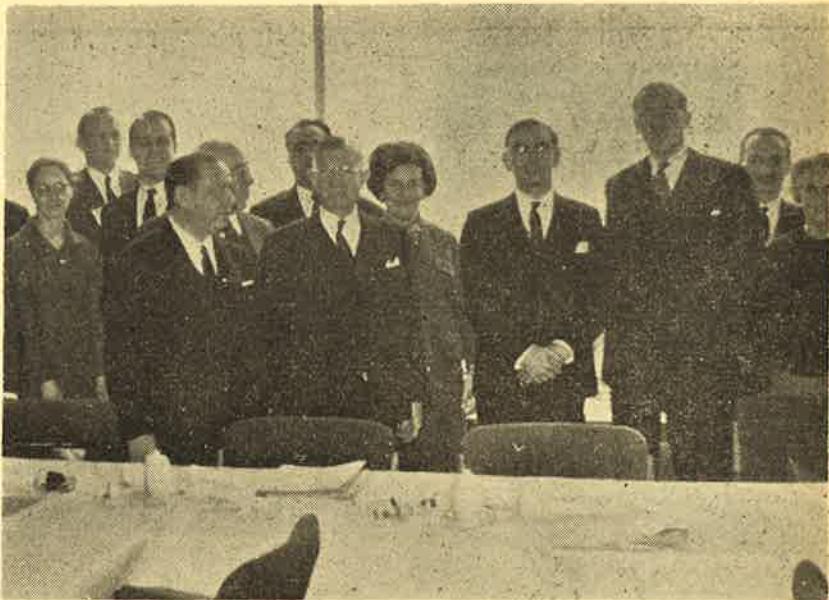
bir etiid niteliğinde kaleme alınmış bulunan dokümana, bir ISO Rekomandasyonu olabilecek şeik verilmiştir. Hazırlanmış bulunan bu son metin üzerinde —esasen bütün yetkililer Alt Komitede bulundukları için— STACO'da büyük bir teknik tartışma olmamış, yalnız usûl üzerinde görüşmeler yapılmış ve sonunda Fransızca ve İngilizce olarak hazırlanacak olan metinlerin son şeklinin, Dr. Nitsche tarafından —ISO dili olmamakla beraber— Almanca olarak yazılması, bu metne dayanılarak, ISO Genel Sekreterliği ve Mr. G. Weston (İngiltere) tarafından ortaya konacak İngilizce aslin Almancası ile birlikte AFNOR'a gönderilmesi ve İngilizesine tam olarak uyacak Fransızca metnin de orada Mr. J. Clerc (Fransa) tarafından kaleme alınması, bütün bu işlerin, Genel Kurul sırasında Moskova'da bir günlük bir toplantı daha yapacak olan STACO'ya yetişirilerek, bu yıl içinde yürürlüğe konulmasına imkân sağlanması karara bağlanmıştır.

Bu suretle, ortaya konulacak ISO Rekomandasyonu, gerek ISO ve gerekse IEC tarafından benimseneceği için, bundan böyle yapılacak milletlerarası ve millî standardlarda hareket yönlerinin tek tip olarak hazırlanmasını sağlayacak ve Dünya, temel bir standard daha kazanmış olacaktır.

Gündemde bulunan S.I. (Milletlerarası Sistem) Ünitelerine ait çalışmalarında, ilgili ISO Teknik Komitesinin henuz sonuca varamamış bulunduğu, bununla beraber, 12 No. lu Teknik Komitenin şimdide kadar elde ettiği ilerlemelerin sayanı tebrik olduğu, fakat ele alınmış bulunan «Ünitelerin üst katları ve alt katları» konularının, bu Teknik Komiteden gelecek çalışma sonuçlarına göre karara bağlanması ve sekreteriyası Danimarka'da bulunan Teknik Komitenin çalışmalarının bir an önce sonuçlandırmasının telkin edilmesi kararlaştırılmıştır. Diğer tarafta STACO, a) S.I. Ünitelerinin bütün ISO Rekomandasyonlarında şimdiden kullanılması, b) S.I. Ünitelerinin millî standardlarda kullanılması ve c) S.I. Ünitelerinin bütün ülkelerde çeşitli sanayi dallarında da uygulanması, hususlarında ISO Genel Sekreterliğinin devamlı araştırmalar yapması ve sonuçların belli sürelerle STACO'ya bildirilmesi karar altına alınmıştır.

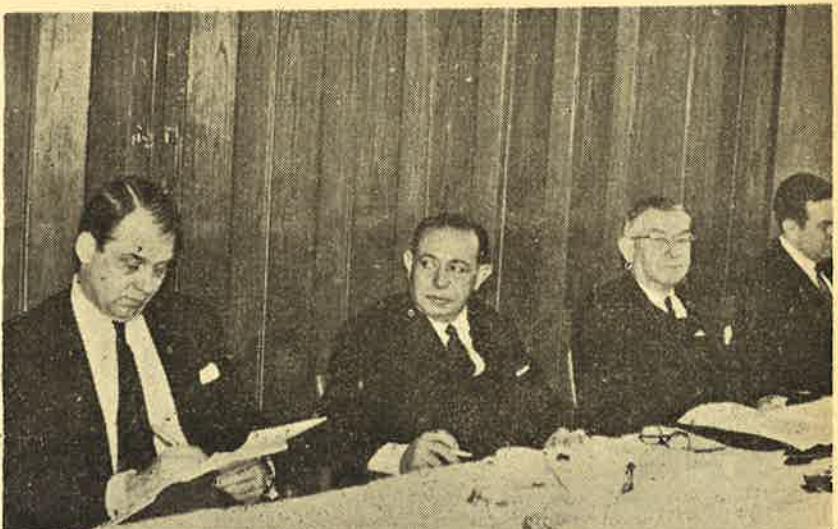
Bu dönemde STACO'nun üzerinde en çok tartışıği iki konu vardı. Bunlardan bir tanesi, ISO'da ve millî standard kurumlarında yapılan standardlar için harcanan zamanın tesbiti ve bu zamandan nasıl kısıntı yapılabileceği hakkında careler aranması, ikincisi ise, millî (Devamı 28. sahifede)

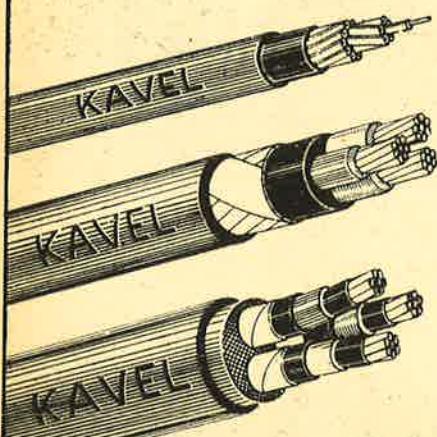
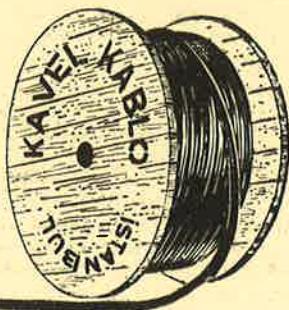
STACO üyeleriinden bir grup toplu halde

STACO Başkanlığı Divanı (IEC mümessimli, mütercim, Başkan Sanders ve ISO Genel Sekreteri)

Sturen (İsveç), Sünter (Türk), Weston (İngiltere) ve Andrus (Amerika) toplantıda.

- PLASTİK İZOLELİ ELEKTRİK İLETKENLERİ
 - YERALTı KABLOLARI (Yüksek ve alçak gerilim 240 mm² ye kadar)
 - EMAYE BOBİN TELLERİ (10.10 mmØ - 3 mmØ)
 - SUNİ DERİ ve YER MUSAMBALARI

**Yeraltı Kablosu NK-NKBA'ya
nazaran üstün özellikleri
hafta olan
YVV (NYY) YVMV (NYCY)
YVSV (NYFY) YVMHV (NYCEY)
Kablolarında ve her tip ilet-
kenlerde KAVEL markası
standardlara uygunluğun
ifadesi ve üstün kalitenin
simbolüdür.**

KAVEL KABLO ve ELEKTRİK MALZEMESİ A. Ş. İSTİNDE - İSTANBUL

Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard = 30

TÜRKİYE SİSE VE CAM FABRIKLARI A.Ş.

Pasabahçe® • Cayırava®

Standard — 31

CODEX ALIMENTARIUS NEDİR?

Okurlarımızın, Dergimizde zaman zaman adına rastladıkları Codex Alimentarius Komisyonu'nun kuruluş ve çalışmaları, codex standardlarının niteliği hakkında bilgi vermeyi faydalı bulduk. Birleşmiş Milletlerin bünyesinde Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) ile Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO)'nın ortaklaşa sorumluluğu altında çalışan bu Komisyon «Gıda Formül Kitabı» anlamına gelen Lâtince adından da anlaşılabileceği gibi gıda maddelerinin standardlarını yapmakla uğraşan bir kuruluştur.

Codex Alimentarius'un Amacı :

Codex Alimentarius, uluslararası alanda kabul olunan ve bir örnek tarzda sunulan gıda standardları külliyyatıdır. Bu gıda standardları, tüketicinin sağlığını korumak ve uluslararası gıda ticaretinde her türlü taşış, hile ve yıkıcı rekabeti önlemek amacıyla güdürlür. Bu standardların ortaya konması ile gıda maddelerinin her yönden ahenkli bir hale getirilmeleri ve dolayısı ile uluslararası ticaretin kolaylaştırılması öngörülmüştür.

Codex Alimentarius'un Kapsamı :

Codex Alimentarius, ister işlenmiş, ister yarı işlenmiş veya ham olsun tüketiciye sunulacak belli başlı bütün gıdalar için standardları kapsamaktadır. Gıdalara işlenmek üzere ilâve edilecek diğer maddeler, ancak Codex Alimentarius'un tarif olunan amacına ulaşmasını sağlayacak ölçüde olabilirler. Codex Alimentarius standardları, gıda hıfzısihhası, katı maddeleri, tarım savaşı ilaçları artıkları, gıdalara telvis eden zararlılar, piyasaya arz, etiketleme, muayene ve nümune alma metodları hakkında hükümler ihtiva ederler.

Codex Standardlarının Niteliği:

Codex standardları, tüketiciye hileden arı doğru olarak etiketlenip piyasaya arzedilmiş, kusursuz ve sıhhi gıda maddeleri garanti etmek üzere bazı müeyyideler koymaktadır. Belirli bir gıda maddesi için hazırlanmış bir Codex standartı, bu madde için özel gereklilikler ortaya koyduğu gibi, aksine hüküm olmadıkça Codex Alimentarius'un genel hükümlerine de tâbidir. Her-

hangi bir gıda maddesi veya maddeleri için yapılan bir Codex standartı, aşağıdaki hususları içine almmalıdır:

1 — O gıda maddesi ile ilgili hıfzısihha, etiketleme, muayene ve analiz metodları ile komisyon tarafından benimsenmiş diğer genel hükümler,

2 — Kısmen veya tamamen belirtilmesi gerekliliği olan aşağıdaki kriterler:

a) Ürünün tanımlama, tarif ve bileşimi

Gıdayı, gerekirse bilimsel adını da belirtmek suretiyle tarif ve tavsif etmeli, kalite kriterleri de dahil olmak üzere bileşimine ait gereklilikler ortaya konmalıdır.

b) Hıfzısihha gereklilikleri
Bunlar, ürünün kusursuz, sıhhi ve piyasaya arzedilebilir bir şekilde olmasını garantileyen belirli sağlık şartları ve diyer koruyucu tedbirler gibi faktörleri ihtiva etmelidir.

c) Tartı ve ölçü gereklilikleri
Bunlar, gerekli metod ve kriterlere dayanan tartı, ölçü, adet ve kapasite gibi hususlardır.

d) Etiketleme gereklilikleri
Bunlar, etiketleme ve piyasaya arz için gerekliliği belirli hususları kapsar.

e) Nümune alma, muayene ve analiz metodları
Bunlar, belirli nümune alma, muayene ve analiz işlemlerini kapsar.

PETROL OFİSİ

DENİZ
KUVVETLERİ.

Kalite ve Ekonomi
Petrol Ofisi akaryakıt ve madeni yağılarında

Codex Standardlarının Kabulü:

Codex Alimentarius'un Genel İlkelerinin 4. paragrafına göre, Codex standardlarının kabulü şu şekilde olmaktadır:

Codex standardı olarak nitelendirilen bir standardın bir ülke tarafından söz konusu gıda maddeşinin, kendi sınırları içinde alım-satım ve dağıtım yönünden, olduğu gibi kabul edilmesi mümkün olduğu gibi, daha sık hükümler konarak kabulü de kabildir. Ayrıca, hedef olarak seçilecek olan belirli bir tarihte kabulü de imkân dahilindedir. Tüm olarak kabulü veya hedef olarak seçilecek belirli bir yıldan itibaren kabulü, ithalatçı ülke tarafından standarda uyan gidanın, kendi toprakları üzerinde tüketiciye dağıtımına, tüketici sağlığına veya diğer gıda standardları hükümlerine taallük eden kanunî müeyyidelerle engel olmamasını tazammun eder.

7-14 Kasım 1966 tarihlerinde Roma'da yapılan Codex Alimentarius Komisyonu 4. toplantısında Komisyon, Genel İlkelerin yukarıda sözü edilen 4. paragrafını incelemiş ve değiştirilmesi lüzumuna inanarak değiştirilmiş metin tasarrısını hükümetlerin mütlâsına sunmayı kararlaştırmıştır. Hükümetlerden bu konuda gelecek mütlâaların Genel İlkeler Codex Ko-

mitesi Başkanlığına ulaşılması Sekreterya'dan rica edilmiş, Komitenin gelecek toplantılarında görüşülecek olan hususların da Codex Alimentarius Komisyonu'nun 5. toplantısına getirilmesi uygun görülmüştür.

Codex Alimentarius Komisyonu Genel İlkelerinin 4. Paragrafi İçin Teklif Edilen Yeni Metin:

- a) İster ithalât malı, isterse yerli malı olsun, ilgili ürünün ticareti ve dağıtımını bakımından bir Codex standardı, bir ülke tarafından aşağıdaki şekillerde kabul olunabilir:

1 — Tam kabul

Tam kabul, standardı yapılan ürünün - ithâl malı veya yerli - standardın gereklere uyduğu takdirde, standardda belirtilen tarifler gereğince ilgili ülkenin hükümlerini toprakları üzerinde serbestce dağıtımının garanti edilmesi anlamını taşır. Ayrıca, ürünün dağıtımının, ilgili ülkedeki tüketici sağlığı veya diğer gıda standardlarına ilişkin kanun hükümleri ile engellenmemesi hususunu da ifade eder.

2 -- Belirli bir yılda geçerli olmak üzere kabul

Belirli bir yılda geçerli ol-

mak üzere kabulde de ilgili ülke önceden hedef olarak tesbit edeceği bir yıldan sonra standardı kabul eder. Ancak bu arada standarda uyan ürünlerin kendi hükümlerini toprakları üzerinde dağıtımını, tüketici sağlığını ve diğer gıda standardlarına ilişkin kanun hükümlerle engellemez.

3 — Daha sık hükümler konarak kabul

Bu da ilgili standardın ihtiya ettiği hükümlerden daha sık hükümlerin ilâvesi sureti ile bir ülke tarafindan kabul anlamını taşır.

b) Yukarıdaki şekillerden biri ne uygun olarak standardı kabul etmeyen ülkelerde aşağıdaki hususları belirtmelidir:

1 — Standarda uyan ürünlerin, hükümlerini toprakları üzerinde dağıtılp dağıtılmamayı taşırı.

2 — Standardın hangi kısımlarının, yukarıdaki (a) paragrafindaki şekillerden hangisine göre kabul edilebileceği,

3 — Bugünkü veya gelecekteki gerekleri, standarda kıyasla ne dereceye kadar değişiktr.

TSE Teknik Kurulu 29 Yeni Standard Daha Kabul Etti

(Baştarafı 8. sayfada)

Kumaslarda Nemlilik Tâyini ve Kondisyonlama

Dokummuş Kumaslardaki Hataların Tarifi

Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamûllerinin Boyalarının Utu Hasıllarının Tâyini

Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamûllerinin Boyalarının Kuru Temizleme Hasıklarının Tayini

Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamûllerinin Boyalarının Alkali Hasıklarının Tâyini

Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamûllerinin Asit Hasıklarının Tâyini

Topslarda Dietil Eterde Çözünebilen Maddelerin Tâyini

Yünün Su ile Ekstraktının pH Krymetinin Tâyini Metodu

Topslarda Diklor Metanda Çözünebilen Maddelerin Tâyini

Yünün - Üre Bisülfitte Çözünürlük Derecesi Tâyini

Teknik Kurul, veni standardların kabulünden sonra, TS 43 «El Dokusu Türk Halilari» standardının revizyona tabi tutulması konusunu görüşmüştür. Yeni şekliyle sunulan

tasarı, konunun ilgilileri ile birlikte yapılan çalışmaların sonucu olarak, ihtiyaçları tam karşılayacak bir duruma getirilmiş ve Teknik Kurul'ca oy birliği ile kabul edilmiştir.

Bir önceki toplantıda vaktin müsaadesizliği dolayısıyla görüşülemeyen konuların ele alındığı 8 Mart tarihli toplantıda ise Teknik Kurul, şu yeni standardları oybirliği ile kabul etmiştir :

Kama Sürgülü Yassı Gaz vanaları (Kirdöküm Hafif Model)

Kalorifer Kazan Armatürlerinden Doldurma Boşaltma Muslukları

İçten Yanmalı Motorlar İçin Silindir Gömlekleri

Havagazı Sofbenleri

Demir El Arabaları

Mikrokopi ve Mikrokopi Bazlarına İlişkin Terimler

29 Mart günü yapılan Teknik Kurul Toplantısı gündeminde de aşağıdaki standard tasarıları yer almıştır.

«Radyo ve Televizyon için Aıcı Anten Tesisleri», «Çelik Özü Alüminyum İletkenler», «Külçe Kalay», «Kirdöküm Banyo ve Duş Tekneleri (Küvetler)», «Tesviyeci Kesikleri», «Beyaz Yün Keçeler», «Kati Yakıt Yakan Termosifonlar», «Ad, Numara ve İşaret Plakaları (Dikdörtgen ve Kare Biçiminde)», «Buhar Kazanları Emniyet Ventilleri», «Demir Cevheri Nümunelerinin Hazırlanması», «Yapı Elemanlarının Boyutlandırılmasında Alınacak Yükler», «Penceresiz Banyo ve Hellâlarn, Motor Gücüne İhtiyaç Gostermeden Bacalarla Havalandırılması Esasları», «Kuru Kayısı», «Kuru Bakla», «Kuş Yemi», «Fig».

Teknik Kurul sırada bir değişiklik yaparak son 4 konuyu ele almış ve «Kuru Kayısı», «Kuru Bakla», «Kuş Yemi», «Fig» tasarılarını Türk Standardı olarak kabul etmiştir.

Görüşülemeyen tasarılar, Teknik Kurul'un 5 Nisan 1967 günü yapancağı toplantıda ele alınacaktır.

STANDARD SOHBETLERİ

PLÂNLAMA

Armağan ANAR

Modern çağın en önemli gelişimlerinden biri de plânlama kaygusudur.

Gerçi «ayağını yorganına göre uzat» gibi deyimlerden de anlaşılacağı gibi plân yapmak fikri çok eskiden beri vardır ve askerlik gibi, dinsel örgütleşme gibi alanlarda plân yapma çok eski çağlardan beri geçerli bir tutumdur.

Haçlı Seferleri olsun, İskender'in fütuhatı olsun, Roma İmparatorluğunun yayılması olsun, Osmanlıların gelişmesi olsun hep bir çeşit plânın uygulanması sonucudur. Adamlar oturmuşlar, kaç kişilik orduyla ne gibi araçlarla ne şekilde evvelâ hangi engeli aşacaklarını, sonradan da ne gibi bir idare şekli yürüteceklerini mutlak plânlamışlardır.

Gündelik hayatta bile, plân, etkisi duyulan veya hasreti çekilen bir kavramdır.

Çolügenin çocuğunun bin türlü arzusu,evinin çeşitli ihtiyaçları karşısında yakasının iki ucunu nasıl edip te bir araya getireceğini düşünen adam, kazancını gelecek kazanç anına kadar nasıl sarfedeceğini plânlayan adamdır. Hepimizin hayatında uzun vadeli kısa vadeli plânlar hareketlerimize yön verir. Sevdigi kiza kendini nasıl beğendireceğini düşünen delikanlıdan, önemli bir toplantıya nasıl giyneceğini tasarlayan kadından, yarınki ödevleri nasıl yetistireceğini hesaplayan öğrenciden, ailinin kaç çocuğu olması gerektiğini inceleyen babaya kadar hemen herkes kendisiyle ilgili plânlar kurmakla mesguldür. Bunun yanında hangi yatırımdan ne kadar kazanç sağlayacağını ölçüp biçen sermayedar, bir inşaatı kaç işçi, kaç makine ile kaç günde tamamlayacağını hesaplayan mühendis, en az masrafla en iyi kaliteyi elde etmeye çalışan imalâtçı, toprağından, hayvanından ne gibi bakımla ne kadar verim alacağına kafa yoran çiftçi, ve hemen her alanda daha bir sürü insan, devamlı olarak plân yapmak zorundadır.

Günümüzde memleketlerin ekonomilerini, sosyal problemlerini, eğitim sistemlerini, kalkınma çabalarını bir plâna bağlamaları uygarlıkörneğidir.

Ama yapılan plân tutarlı midir, faydalı

mıdır, lüzumlu mudur? Bunu plâncı vasfinı kazanmış teknisyenler dışında pek az kimse bilmektedir.

Geçenlerde Karayollarının plânlama konusunda yaptığı bir seminerde konuşmaları dinlerken, baştan çok karışık gibi gelen bu konunun çözüm yolunun ne olduğunu ben kendi hebâsına keşfettim. Yanılmadınız: Standard...

Konuşmacılar kısaca diyorlardı ki, Karayolları teşkilâtında her bölge, ıslâh edilecek ve yeniden yapılacak yollarla ilgili plânlar yapmaktadır. Bunlar Merkezde bir değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Merkezin değerlendirme kriterlerinin ne olduğunu bölgeler bilirse, plânlarını ona göre hazırlar. Böylelikle emek, vakit ve paradan tasarruf edilir. Biz burada size bir plân hangi kriterlere göre hazırlanmalıdır, onun hakkında fikir vereceğiz.

Ve bir hafta süreyle devam eden seminerde bence gözler önüne serilen standardın büyük kuvvet ve önemi oldu.

Çünkü seminerde yapılan, plânın, plân hazırlamanın ve plân değerlendirmenin standartını ortaya koymak şeklinde sonuçlandı. Yani bir plânlama problemi ele alındığında önce hangi açılardan mütalâa edilmek, sonra hangi ölçülere vurulmak, daha sonra hangi kriterlere göre değerlendirmek gerektiği hakkında bir örneklik sağlayan kurallar ortaya kondu.

Karayollarının plânlama dertlerini halleden standartlara benzer standartların kendini sevdirmeye uğraşan delikanlılar, evindeki davinin başarılı olmasını isteyen ev kadınları, derslerini zamanında yetistirmeye uğraşan öğrenciler, inşaatını zamanında bitirmeye uğraşan müteahhitler, en ekonomik usullerle en iyisini elde etmeye uğraşan müstahsil ve daha bir sürü bir şeyler plânlayan türlü türlü kişiler tarafından benimsendigini bir an için tasavvur edin, hayat ne kadar kolay olurdu.

Aslında adına standard denmemekle beraber bütün bu saydıklarının plânlama yollarını hepimiz aşağı yukarı biliriz veya bilenlerden öğreniriz ve olumlu sonuç alıkça hep aynı yolları deneyerek standartını yapmışızdır bile.

STACO'nun 15. Toplantısı Berlin'de Yapıldı

(Başтарafı 21. sahifede)

İletlerarası standardlaşdırmanın Dünya ticaretine yaptığı ekonomik etkiler idi. STACO, önemleri dolayısıyla bu konulara birer gün ayırmak zorunda kalmıştır.

★

Standard Yapmada Harcanan Zaman ve Bu Zamannı Kısıtlaması Hakkında Görüşler :

Okurlarımızın ötedenberi bildikleri gibi STACO, bir kaç yıl önce bu konuda milletlerarası bir anket yapmış ve 1958-63 dönemini içinde yapılan çalışmalar gözönünde tutularak hazırlanacak anket cevaplarını derlemeye ve sonuçlar çıkarmaya, Mr. S. K. Sen (Hindistan) i görevlendirmiştir.

Geçen yıl Ankara'da yapılan STACO'nun 14. Toplantısında bu konu tartışıldığı zaman çeşitli memleketlerin standard hazırlama-daki farklı tutumları sonucu olarak istenen kıyaslamalar yapılmamış ve Mr. Sen'in 15. Toplantıya kadar bu işi derleyip bir rapor sunması kararlaştırılmıştı. Bu arada TSE Başkan Faruk A. Sünter (Türkiye) in, gelişmekte olan ülkelerin bu konuda bazı buluşları olduğu, fakat 1958-63 dönemini ele aldığı için bundan sonra rastlayan yenilikleri aksettiremedikleri yolundaki konuşması ve amaca daha cabuk ulaşmak üzere Mr. Sen'in çalışmalara paralel olarak, harcanan zamanın çok bu zamanı kısıtlayıcı tedbirlerin üzerinde de çalışma-sının daha pratik sonuçlar vereceği hakkındaki görüşü STACO'ca kabul olunmuş ve bu yoldaki çalışmalar esas olacak ilk raporun Sünter tarafından 15. Toplantıya getirilmesi öngörülümüştü (1).

Berlin'de, Mr. Sen ve F.A. Sünter'in getirdiği dokümanlar üzerinde görüşme açılmış, Mr. Sen bütün gayretine rağmen vine tam bir kıyaslama yapamadığını, fakat Ankara'da Sünter'in ortaya koyduğu görüşleri paylaşıp desteklediğini beyan etmiş ve son hazırladığı raporu bu haliyle faydalansınası için ilgililere verilmesi uygun görülmüştür.

Geçen Şubat sayımızda geniş bir özeti verdigimiz F. A. Sünter'in raporu büyük bir ilgi uyandırmış ve bu raporun bu haliyle dahi yeni kurulan enstitüler için kısa yoldan standard hazırlamayı sağlayacak pek çok yeni görüşler ortaya koyduğu ve bir rehber olarak faydalansabilecegi belirtilmiştir. Özellikle Mr. A. Sharif (Lübnan), Mr. R. Shayegan (Iran), Mr. Carreira (Portekiz) ve Başkan T. R. B. San-

ders, bu çalışmadan duydukları memnuniyeti belirtmişler. Mr. J. Clerc (Fransa) raporda ortaya ko-nulan elemen ve organizasyon bö-lümülerinin gelişmiş ülkelerde dahı faydalansılacak yollar gösterdiğini ifade etmiştir.

Yapılan uzun görüşmelerden sonra «Sünter Raporu» nun, faydalansmak üzere bütün ISO üyesi kuruluşlara gönderilmesi ve Genel Sekreterliğin bu dokümandan diğer ISO komitelerini de haberدار kılmasız karara bağlanmıştır.

Milletlerarası Standardlaşdırmanın Dünya Ticaretine Yaptığı Ekonomik Etkiler :

Geçen yıl Ankara Toplantısına Sovyet Rusya Delegasyonu, bu konunun incelenmesi için müracaatta bulunmuş ve konunun Başkan tarafından incelenerek 15. toplantıya getirilmesi kararlaştırılmıştı.

Berlin Toplantısında Başkan, bir rapor tasarısı ile gelmiş ve görüşmeler, bu tasarı esas alınarak ilerletilmiştir. Başkanın takdim konuşmasından, Cambridge Üniversitesi Tatbiki İktisat Profesörü A. Siberston'dan bu konuda bir rapor hazırlaması ricasında bulunduğu anlaşılmış ve bu rapor üyelere dağıtılmıştır. Diğer taraftan Mr. Clerc'in yardımcısı Mr. J. Ranc (Fransa) ve F. A. Sünter (Türkiye) de görüşlerini belirten birer muhtıra vermiş bulunuyorlardı.

Tartışmalar sonucunda özellikle Fransa, Hollanda, İsviçre, Portekiz, Lübnan ve Iran delegelerinin des-teklemleri ve Başkanın kararı ile Sünter tarafından sunulan muhtıranın, Pro. Siberston ve J. Ranc raporlarından da faydalılarak hazırlanacak ana raporun giriş kısmını teşkil etmesi kabul edilmiş ve ana raporu hazırlayacak olan Başkanın Sünter Muhtırasına geniş yer vermesi hususu uygun görülmüştür (2).

Ayrıca bu raporda, konu hakkında sürekli ve derin ekonomik araştırmaların ISO Genel Sekreterliğince yapılması lüzumunun belirtilmesi ve bu amaçla ISO Merkezinde ekonomik işlere bakacak teknik bir bölümün teşkilatı ekenmesinin Konsey'den istenmesi hususuna da yer verilmesi kararlaştırılmıştır. Başkan'ın bu yolda hazırlayacağı rapora Moskova'da yapılacak toplantıda son şekli verilecektir.

STACO, gündeminde bulunan markalama, kodlama ve terminoloji konularındaki çalışmalarını da tamamladıktan sonra, Berlin Top-

lantısına Başkan'ın bir konuşması ve Dr. Nitsche'nin cevabı ile son vermiştir.

STACO ÜYELERİ DNA MERKEZİNDE

STACO Üyeleri, toplantıdan sonra hep beraber yeni yapılan Alman Standardları Enstitüsü (DNA) Merkezini ziyaret etmişlerdir.

Arsa bedeli ile birlikte 6,5 milyon DM. sarfı ile tamamlanan ve 17,50x 53 metrelük inşaat sahnesini kaplayan Alman Standardları Enstitüsü Merkezi, 5 normal kat ile bir zemin ve bir de çatı katı bölgelerini ihtiva etmektedir.

Merkezin bodrum katında boyan boyan düzenlenen standardlar arşivinin durumu üyeler üzerinde çok iyi bir tesir uyandırmıştır. Sayısı 15.000'i aşan Alman Standardlarının herbiri için numara sırası ile gözlerden meydana getirilen ve pratik bir düzene yapılan arşivde, 10 kadar eleman çalışmaktadır. Enstitünün yine çok iyi düzenlenmiş bulunan bir kısmı da, dokümanların teksir bölümüdür. Çok modern klişehanesi, offset baskı makinaları ve resimhaneleri ile bütün ihtiyaçlara bina içinde cevap verebilecek kapasitede inşa edilen bu bölgelerde de üyeleri tebriklerini belirtmişlerdir.

(1) STANDARD Sayı: 53, Sayfa: 12

(2) Sünter Muhtırasının ana hatları, Şubat Sayımızın Başyazısında belirtilmiştir.

Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük

(Baştarafı 13. Sahifede)

Bu gibi hallerde bu tedbire başvurulacaktır.

İkinci halde, ambalaj sözkonusu değildir. Mal dökme olarak (narcencyede olduğu gibi) ihraç olunmaktadır ya da ambalajlı standarda uygundur da içindeki mal standar da uygun değildir.

Üçüncü halde ise, mal standar da uygundur. Ancak ambalajlı standarda aykırıdır.

Memleket ekonomisinin zorunlu kaldırı hallerde buna imkân verilmesi elbette yerinde bir tedbirdir.

Tüzük'ün denetleme ile ilgili hükümlerini bir başka yazımızda ele alacağız.

SUMMARY OF CONTENTS

TOWARDS COMMON STANDARDS IN INTERNATIONAL STANDARD CONTRACTS p. 3

It is a well-known fact that international standards are gaining more importance from day to day. The Codex Alimentarius Commission (Rome) set up jointly by the Economic Commission for Europe (E.C.E. - Geneva), the Organization of Economic Cooperation and Development (O.E.C.D. - Paris), the Food and Agriculture Organization (FAO), and the World Health Organization (WHO) is preparing common standards for world-wide use. While only the Western European countries benefit from the work of OECD, the scope of ECE agreements extend over both the Western and Eastern European hemisphere and the standards of the Common Market are supported by Geneva. As, in fact, OECD also obtains the principles of standards from Geneva, the work of OECD constitutes the source of standards whose scope extends over all Europe, both east and west. Moreover, the fact that a close cooperation is established between Geneva and Rome and following the recent participation of oversea countries in Geneva and Paris meetings, it can easily be assumed that the rules for common standards determined in Geneva constitute the basic principles for the whole world.

In view of the growing necessity of carrying on international trade in compliance with common standards, we have from time to time in this magazine expressed the necessity for the countries concerned to be on guard from the very beginning to defend their national rights and interests at every phase of the preparation of world standards. Each day proves once more how right we were in our anxiety.

Quality standards have begun to be enforced in the Common Market countries since the New Year and these countries now reject all products which do not comply with these standards.

The countries which adopted the OECD standards act likewise. Codex Alimentarius, having commenced work later, does not yet occupy the same position, but the world-wide influence of its standards will soon begin to be felt.

From all these it is only a step to conclude that markets gained through international and bilateral agreements will not be worth the paper they are written on unless common rules are adopted from the viewpoint of standardization.

Parallel to these developments regarding standardization of products, the Economic Commission for Europe took a further step and charged the Group of Experts with the duty of standardizing the trade contracts with a view to including the Eastern Block in its scope.

For the time being work is progressing regarding

trade contracts for citrus fruits, shelled and unshelled fruits.

As soon as trade contracts are turned into standard contracts which are based on common standards, implementation of common standards will become compulsory. The stipulations of standard contracts which forces the buyers and suppliers to shoulder extra burdens in order to harmonize the stipulations of importing and exporting countries, will no doubt lead world trade to be based on stronger foundations and bring in benefits of greater volume for all concerned. Even though stipulations concerning arbitration seem to lessen the advantages deriving from standardization, there is no reason not to expect the difficulties arising from this to be smoothed over during future implementation.

Therefore, in the same way that it is essential to take part in the preparation of international standards, it is essential for us to participate in the work undertaken to prepare standards contracts from the beginning, especially in the care of contracts pertaining to our export products.

The Turkish Standards Institution attaches due importance to this subject and has undertaken the secretariat, jointly with Germany, of such work directed primarily to shelled and unshelled hazelnuts, even though this undertaking forces the limited resources of the Institution.

It is our hope that all the authorities concerned will assist TSE, to the utmost of their ability, to achieve success in this undertaking.

GENERAL CONDITIONS FOR THE INTERNATIONAL SALE OF CITRUS FRUIT p. 4-6

This is a translation into Turkish of Document No. 312 which was prepared by the Economic Commission for Europe (E.C.E.)

This document, which constituted the most important topic for discussion during the meeting of the E.C.E. Working Group on Agricultural Problems held in February in Geneva, was developed after extensive studies and the necessary revisions were made in certain paragraphs.

STANDARD considers it essential for its readers to know the contents of this document, which is of importance for our country.

COŞKUN HISIM

p. 7

He was born in 1928 in Istanbul. He graduated from Istanbul Technical University as a construction engineer.

His first job was with the Highway Department. He later joined a private company. Since 1962 he has been holding a post at the Ministry of Reconstruction and Settlement.

His first relations with TSE dates back to 1964 when he became a member of the Construction Preparatory Group.

FAHRETTİN ERGÜVENC

p. 7

He was born in 1920. He graduated from the Engineering School in Munchen, Germany in 1943 as an electrical engineer, which he attended on a scholarship received from Sumerbank.

After his return home, he worked at various factories of Sumerbank until 1958. Since then he has been the Deputy General Manager of the Ankara Electric Gas and Transport Organization.

He takes part in TSE's technical committees working on electrical appliances.

29 NEW TURKISH STANDARDS

p. 8

TSE's Technical Council gave the standard for Hand Woven Carpets its final form.

At its meetings held on March 1, March 8 and 29 the Technical Council accepted 29 new standards as Turkish Standards.

ROBERT COLLEGE TEACHERS AT TSE

p. 9

A group of teachers from the Chemistry Department of Robert College, composed of Dr. and Mrs. A. Slotter, Dr. L. Barstow, Dr. and Mrs. R. Rowland and Dr. Güniz Günay visited the Turkish Standards Institution on March 4, 1967.

The Secretary General of the Institute Mr. Velid Isfendiyar, took the group on a tour and they were particularly interested in the Chemistry and Textile Laboratories.

Before the group departed, Dr. Arden Slotter made the following statement on behalf of the group :

«We are impressed by the Turkish Standards Institution in all its aspects. Its conception, equipment and personnel are perfect. TSE will surely perform important duties in Turkey. What we saw here filled us with hope for the future».

STANDARDIZATION TRAINING AND DOMESTIC INDUSTRY

p. 9

The Turkish Siemens Cable factory at Mudanya has initiated a training programme for its technical personnel and workers. As will be remembered, this firm is the first to use the TSE mark indicating conformity with standards.

The plant executives are giving instruction to the factory personnel on the use of two Turkish standards, TS. 212 and TS. 38 dealing with Thermoplastic and Rubber-Insulated Y-cables and Insulated Conductors, and have also distributed to them an

article written by Faruk A. Sünter on training and standardization in development for study.

TSE GENERAL ASSEMBLY MEETS ON 15 MAY

p. 9

The Board of Governors have decided to hold the 1967 General Assembly of TSE on 15th May.

The organisations represented on the General Assembly are nominating their delegates to serve for the next three-year period, and the names of most of them have already been submitted.

STANDARDS FOR LEATHER

p. 9

Upon the request of the Izmir Chamber of Commerce, necessary steps are to be taken for full implementation of Turkish Standards for semi-raw and pickled leathers during the production and exportation stages.

The standards prepared by the Turkish Standards Institution for leather, raw and pickled, and placed into compulsory enforcement by the government are 23 in number

GENERAL ASSEMBLY MEETING OF TURKISH LLOYD

p. 9

The General Assembly of Turkish Lloyd met in Istanbul on 24-25 February 1967.

The Turkish Standards Institution was represented by Dr. Turgut Kalpsüz.

The Chairman of the Permanent Committee of the Turkish Lloyd in his speech thanked the Turkish Standards Institution for the assistance it has furnished in their work of turning the Turkish Lloyd into an establishment.

GENERAL ASSEMBLY OF YSE

p. 11

The General Assembly of YSE (Road, Water and Electric Works) attached to the Ministry of Rural Affairs was held at TSE Conference Room in March.

The General Directorate for Road, Water and Electric Works was set up in 1965 for the purpose of coordinating the utilities required by villages.

The General Assembly was opened with a speech given by Prime Minister Demirel.

STATUTES CONCERNING IMPLEMENTATION OF TURKISH STANDARDS

p. 13

In order to harmonize the procedure to be followed in regard to the implementation of Turkish Standards, statutes were prepared and placed into force in 1959.

The Turkish Standards Institution was set up after enforcement of these statutes. The Establishment Law of the Turkish Standards Institution states that all standards prepared by the TSE can if deemed

necessary, be placed into compulsory enforcement as «Turkish Standards».

Since then a number of standards for export products have been made compulsory. It was therefore considered time to modify the above-mentioned statutes to embrace also the standards for export products.

Work undertaken in this respect has now been completed and new statutes have been prepared and published in the Official Gazette in March 1967.

The new statutes mainly cover two new aspects:
1. Provisions concerning control of exports
2. Provisions concerning control of imports.

CONCRETE STONES FOR CURBS p. 14-15

Types and places of use of curb stones have a great influence on the driver and consequently on the safety of the road.

Curb stones channel the water on the surface of the road to water holes, keep drainage under control, prevent vehicles from making dangerous turns, outlines the road definitively, and increases distance of visibility. Generally they serve two or more of these purposes at the same time.

The Standard for Concrete Curb Stones which was prepared by the Construction Preparatory Group has been accepted as a Turkish Standard by TSE's Technical Council.

It is expected that this standard, which has been prepared taking the prevailing conditions into consideration, will meet a serious need of our country

STANDARD FOR COLD ROLLED SOLID ALUMINIUM WIRE p. 16-17

As copper is expensive and is being used for purposes more important than electric conductors and as also its production is limited, new means have to be sought to meet the increasing requirements of distribution and conducting electricity.

For this reason manufacture of aluminium wires is increasing.

Standardization of this products will require a series of standards as in the case of copper conductors. The first of these, TS 209, and the second under the title of Standards for Cold Rolled Solid Aluminium Wires have already been completed.

Use was made of the Canadian, American, British, Japanese and French standards in the preparation of this standard. The draft prepared was sent out for comments to 41 private and government institutions.

The standard covers wires made of solid and cold rolled aluminium with round sections.

INDITECHNOR p. 19

This article gives information on the Chilean National Institute of Technological Research and Standardization based on the document «General Information on ISO Member Bodies».

ISO GENERAL ASSEMBLY TO MEET IN MOSCOW

p. 21

The General Assembly of ISO, which takes place every three years, will be held in Moscow this year from 14-18 June 1967.

ISO is composed of the national standardization institutions of 56 countries.

During the fifteen-day period, besides the General Assembly, more than 25 technical committees and numerous sub-committees, and working groups and such Council committees as ATCO, METESCO, DEVCO, DICO, FINCO, ORCO and STACO will hold their meetings.

An exhibition is also being arranged in Moscow for this occasion. ISO members participating in this exhibition will display panels and variety of publications pertaining to ISO's role regarding international standardization, developments in standardization in each country's history and the theoretical and practical results of standardization.

The Turkish Standards Institution is planning to represent Turkey in the best possible manner at this exhibition and has already commenced the preparation of the panels to be displayed.

ISO WORK ON FRESH FRUIT AND VEGETABLES AND THEIR DERIVED PRODUCTS p. 21

ISO/TC 34/SC3 held a meeting in Belgrade to discuss terminology, sampling, test methods and storage conditions of fresh fruit, vegetables and their derived products.

It was decided to distribute in the first instance to member countries as an ISO Draft Recommendation a list in English, French and Russian of the Latin genus names of fruits and vegetables.

The proposal by Iran that dried fruits and kernels be included in the scope of this committee was accepted and Iran was asked to prepare a first work programme.

15TH MEETING OF STACO p. 22-23

The Standing Committee on Scientific Principles of Standardization (STACO) of the International Organization for Standardization (ISO) held its 15th meeting in Berlin during the first week of March. In the chair was Mr. T.R.B. Sanders, the chairman of the committee.

Mr. J. Van Droogenbroeck (Belgium), Mr. J. Clerc (France), Dr.Ing. N. Nitsche (Germany) Mr. F. Völgyes (Hungary), Mr. S.K. Sen (India), Mr. R. Shayegan (Iran), Mr. A. Sharif (Lebanon), Mr. J. H. Madsen and Mr. F.F. Van Rhijn (Holland), Mr. F. A. de Alcantara Carreira and Mrs. L. Moreira (Portugal), Mr. O. Sturen (Sweden), Mr. F. A. Sünter, President of TSE (Turkey), Mr. G. Weston (U.K.) Mr. W. E. Andrus (U.S.A.), Mr. L. Gren representing IEC and Mr. C.H. Sharpston Secretary General of ISO participated in the meetings.

Mr. P. Takacs from Hungary, Prof. Matuura from Japan and Mr. Wodzicky from Poland had sent

their excuses for not being able to participate due to illness. After sending «wish-you-better» messages to these, members Mr. Shayegan from Iran, a new member of STACO, was introduced to the members.

Before commencing discussions on the agenda items, the Chairman thanked Dr. Ludwig, the General Director of DNA, for his invitation to hold the STACO meetings in Berlin.

After Dr. Ludwig's reponse, the opening ceremonies were completed and the committee commenced its work.

The four topics of special interest for STACO at this meeting were the papers dealing with the suggestions for shortening the time required for the preparation of national standards, the direction of movement, SI units, and the economic consequences of international standardization, each of which was dealt with at great length.

STACO members were also invited to visit the new Building of the German Standards Institute (DNA) which is to be officially inaugurated in March, and its many facilities were greatly admired, particularly the filing and archives system installed. The printing section was also of special interest.

It was decided that the next meeting of STACO would be held during the forthcoming ISO General Assembly meetings in Moscow.

On the pages giving extensive information on this STACO meeting to our Turkish readers can also be found two pictures of the meeting, a group picture of the members and a photograph of the new DNA building.

WHAT IS THE CODEX ALIMENTARIUS? p. 25

In this article the Codex Alimentarius, which is an important organization preparing international standards for foodstuffs, is introduced to our Turkish readers.

The article contains extensive information about the objectives and activities of the Codex Alimentarius Commission as well as the nature of standards made and also includes the draft proposal which envisages certain changes in paragraph 4 of the general principles of the Codex Alimentarius.

PLANNING p. 27

In this article, the writer talks about large and small scale planning, including everyday plans of everyday people, and continues to say that from the Crusaders onwards every one must have made plans, so planning is an essential part of life, and that the best result can be obtained if planning is standardized.

- IEC'nin Kablo Komiteleri Ankara'da Toplanıyor. LXIX-23
- ISO Başkanına Fahri Doktorluk Ünvanı Verildi LXI-21
- ISO, Dergi Çıkıyor. LXV-24
- ISO Genel Kurulu Haziran'da Moskova'da Toplanıyor LXIII-21
- ISO Genel Kurulu Moskova'da Toplanıyor LXV-20
- ISO'nun Kalkınma Programı LXVII-27
- ISO Kongresinde Komite Çalışmaları LXVI-10
- ISO'nun ORCO ve FONCO Komiteleri Cenevre'de toplandı LXII-20
- İhracat Rejimi Hazırlık Çalışmaları Başladı LXIV-13
- İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının Tanıtılması Konusunda Bir Toplantı Yapıldı LXX-25
- İkinci TSE Marka Anlaşması da imzalandı LXXII-8
- Ingiliz ve Yeni Zelanda Standard Kuruluşlarında Yönetici Değişiklikleri LXI-21
- İranlı RCD Bursiyeri Memleketine Döndü LXI-8
- Kâmil Oba, Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubu Üyesi Oldu LXII-8
- Kasaplık Hayvan ve Et Standardlarının Uygulanmasına Dair Bir Kurs Açıldı LXVII-23
- Kasaplık Hayvan Standardlarının Uygulanması İçin Eksper Kursu Başarı ile Sonuçlandı LXVIII-4
- Kodlandırmaya Önem Veriliyor LXV-4
- Köy İşleri Bakanlığı YSE Genel Müdürlüğü I. Genel Kurul Toplantısı TSE'de Yapıldı LXIII-II
- Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) 1967 Toplantıları Prag'da Yapıldı LXVII-26
- Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu Prag XXXII Genel Toplantısı LXVIII-22
- Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu Kablo Teknik Komiteleri Ankara'da Toplandı LXX-20
- Millî Produktivite Merkezi IV. Genel Kurul Toplantısı TSE Salonlarında Yapıldı LXVI-23
- Önemli İki Ziyaret LXIX-8
- RCD Toplantıları TSE'de Yapıldı LXI-13
- Resmi Gazete'den Standard Haberleri LXI-9
- Resmi Gazete'den standard haberleri LXIV-11
- Resmi Gazete'den Standard Haberleri LXVI-21
- Resmi Gazete'den Standard Haberleri LXVII-10
- Resmi Gazete'den Standard Haberleri LXIX-11
- Resmi Gazete'den Standard Haberleri LXX-8
- Resmi Gazete'den Standard haberleri LXXII-7
- Robert Kolej Öğretmenlerinden Bir Grup TSE'yi Ziyaret Etti LXIII-9
- S. Dumer, Uluslararası Bir Komiteye Başkan Yardımcısı Seçildi LXXI-23
- Seylan, ISO'ya Üye Oldu. LXI-21
- S.S.C.B. İşgevreleri Heyeti Türk Standardları Enstitüsü ve Laboratuvarlarında LXIX-9
- STACO Toplanıyor LXII-20
- STACO'nun 15. Toplantısı Berlin'de Yapıldı LXIII-22
- Standard Eğitimi ve Yerli Sanayiimiz LXIII-9
- TEKSİF Genel Kurulu TSE'de Toplandı LXV-12
- Temmuz Ayının Önemli Olayları LXVII-23
- Ticaret Bakanımız Ahmet Türkel TSE'de LXIV-7
- Ticaret Bakanlığı Heyeti TSE'de LXII-9
- Toprak - Su'dan Bir Hey'e TSE'yi Ziyaret Etti. LXV-4
- TSE'de Elektronik Hazırlık Grubu Kuruluyor LXI-8
- TSE Teknik Kurulu 16 Yeni Standard Kabul Etti LXI-II
- TSE Teknik Kurulu 6 Yeni Standard Daha Kabul Etti LXII-8
- TSE Teknik Kurulu Mart Ayı Toplantılarında 29 Yeni Standard Daha Kabul Etti. LXIII-8
- TSE'nin de Üyesi Bulunduğu Türk Loydu Genel Kurulu Toplandı LXIII-9
- TSE VII. Genel Kurul'u 15 Mayıs'ta Toplanıyor LXIV-6
- TSE Teknik Kurulu 35 Yeni Türk Standardı Daha Kabul Etti. LXIV-6
- TSE'nin VII. Genel Kurulu Toplandı LXV-EK
- TSE Genel Kurulunda Ticaret Bakanı Ahmet Türkeli'nin Yaptığı Konuşma. LXV-EK
- TSE Hazırlık Grupları Yeniden Teşekkür Etti LXVI-20
- TSE Başkanı Faruk A. Sünter Basın Toplantısı Düzenledi LXVII-8
- TSE Teknik Kurulu Yeni Dönemin İlk Toplantısını Yaptı LXVII-9
- TSE'yi Ziyaretler LXVII-10
- TSE Ambalaj Laboratuvarı Projesinde Son Gelişmeler LXIX-8
- TSE Teknik Kurulu Beş Türk Standardını Daha Kabul Etti LXIX-8
- TSE Teknik Kurulu Yedi Standard Daha Kabul Etti LXX-8
- TSE'nin Teşekkürü LXX-23
- TSE'nin Sanayi Bakanlığı Personeline Düzenlediği Standardizasyon Kursu Başarı ile Sonuçlandı LXXI-6
- TSE Teknik Kurulu 15 Standard Daha Kabul Etti LXXI-8
- TÜBİTAK, 1967 Bilim Ödüllerini TSE Salonlarında Dağıttı LXXI-8
- Türk Standardları Eğitim Sistemimiz İçinde Gerekli Yerini Alıyor LXI-9
- Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Yayınlandı LXII-8
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine Bağlı İhtisas Odaları Yıllık Genel Kurul Toplantılarını Yaptılar LXII-24
- T. Mühendis ve Mimar Odaları ile TSE İşbirliği Geliştiriliyor LXIII-8
- Türkiye AET Karma Parlamento Komisyonu TSE'de Toplandı LXI-12
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin IV. Genel Kurul Toplantısı Yapıldı. LXI-24
- T. Halk Bankası 29. Genel Kurulu TSE'de Toplandı LXIII-11
- Türkiye Millî Kavaklılık Kongresi Toplandı LXIX-27
- Tütün Standardı Hazırlık Çalışmaları İlerliyor LXIV-9
- Tütün ve Tütün Mamulleri Konusundaki ISO Çalışmalarına Dair TSE'nin Teklifi LXV-4
- Uluslararası Büyük Barajlar Kongresi Toplandı LXIX-27
- Ürdün Sanayi Heyeti TSE'yi Ziyaret Etti LXXI-8
- Yardımsevenler Derneği'nin 39. Yıllık Toplantısı Yapıldı LXII-10
- Yaş Meyve, Sebze ve Bunların Mamulleri Konusundaki ISO Çalışmaları LXIII-21
- VII. ISO Kongresi Moskova'da Toplandı LXVI-4
- VII. ISO Genel Kurulunda Kabul Edilen Tavsiye LXVI-8
- Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulu Toplandı LXII-11

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARI

- Arnavutluk Devlet Standardlar Bürosu LXVIII-21
- Avusturya Standardları Birliği LXIX-19
- Fas Endüstriyel Standardlaştırma Servisi LXX-19
- Gana Endüstriyel Standardlar Enstitüsü LXXI-19
- Hollanda Standardları Enstitüsü LXXI-19
- Irak Standardları Enstitüsü LXXII-19
- Romanya Devlet Standardlar Bürosu LXI-19
- S.S.C.B. Devlet Standardlar, Ölçüler ve Ölçü Aletleri Komitesi (G.O.S.T.) (LXII-19)
- Sili Millî Teknolojik Araştırma ve Standardlar Enstitüsü LXIII-19
- Venezuela Endüstri Standardları Komisyonu LXIV-19
- Yeni Zelanda Standardları Birliği LXV-19
- Yugoslav Standardları Enstitüsü LXVI-19
- Yunanistan Standardlaştırma Komitesi LXVII-19

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

Yıl: 1967, Sayı: 61-72

BU YIL İÇİNDE YAYINLANAN BAŞLICA KONULAR

(YAZILARDAN SONRA YER ALAN BİRİNCİ RAKAM DERGINİN
SAYISINI, İKİNCİ RAKAM DA SAYFASINI GÖSTERİR)

YAZAR ADLARINA GÖRE YAZILIR

ALAYDIN Sevim — Çimentolu Kerpiç Bloklar Standardı. LXX-15	KUTSAL Ahmet — Basınçlı (Düdükkü) Tencereler Standardı LXII-15
ANAR Armağan — Bayram LXII-13	MIKLOVICZ A. — Tarımsal Gıda Maddeleri Alanındaki Uluslararası Standardlaştırma Çalışmalarının Bugünkü Durumu ve Problemleri LXX-4 (Çev. F. Çatalcalı)
— Briç LXX-11	OKAY Prof. M. I. — Gomalak Standardı LXIV-15
— Gerçek LXI-25	OZANSOY Munis Faik — Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı ve TSE. LXXII-3
— Hayat - Standard LXVII-21	ÖZİL Feyzi — İçten Yanmalı Motorlar İçin Silindir Gömlekleri Standardı LXVII-15
— İftar LXXII-11	— İçten Yanmalı Motor Soğutma Sistemleri için lastik hortumlar standardı. LXXII-15
— Kavak Dostlarım LXVIII-11	— Kalorifer Donanımında Kullanılan Kama Sürgülü Kırdoğum Yassi Vanalar Standardı LXI-15
— Misafirlik LXXI-13	— Kanat Pistonlu El Su Pompaları Standardı. LXVIII-17
— Nükte LXV-13	— Kaynaklı Çelik Kalorifer Kazanları Standardı LXV-15
— Plânlama LXIII-27	RUPPERT. L. ve STANFORD. C. J. — IEC Çalışmalarının Dünya Ticaretine Etkileri LXXI-26 (Çev. T. Berkün)
ATAMAN Tacettin — Demir Cevheri Numunelerinin Hazırlanması Standardı LXVI-15	SİPAHİ Fahir — Süperfosfat Standardı LXXII-17
— Maden Direkleri Standardı LXIX-17	SÜNTER Faruk A. — Benimsenen Standardlar ve Uygulamaya Duyulan İhtiyaç. LXVI-3
BUTCHER, F. E. — Sevk ve İdarenin Bir Aracı Olarak Standardlaştırma LXVII-4 (Çev. T. Berkün)	— 1967 ISO Genel Kurulu'nun Eşiğinde LXV-3
DAĞCIOĞLU Argun D. — Yemeklik Yağların (Gas Chromatography) Metodu İle İncelenmesi. LXIX-20	— Genel Kurul Nöbet Değiştirirken LXIV-3
ERDOĞAN Turhan — Beton Bordür Taşları Standardı. LXIII-15	— İki Bayram Birarada LXX-3
FRONTARD R. — Standardlaştırma ve Dış Ticaret LXIX-4 (Çev. T. Berkün)	— İki Olay Bir Sonuç LXVIII-3
GHOSH, Dr. A. N. — Standard Mühendisinin Nitelikleri ve Sorumlulukları LXXI-25 (Çev. T. Berkün)	
İŞERİ Hamit — Dökme Demir Standardları. LXXI-17	
— Lâstik Konveyör Kayışları Standardı LXX-17	
KNOWLES J. O. — Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu Çalışmaları LXVI-13 (Çev. T. Berkün)	
KUTLUTAN İbrahim — Halıcılığımızın Dünü, BUGÜNU ve Yarımı LXVI-17	
— Kitre Standardı LXVIII-19	
— Türkiye Millî Kavaklıhık Kongresinin Ardından LXX-12	